

Diak

Katariina Korpela
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi (AMK)
Opinnäytetyö, 2020

KASVATUSKUMPPANUUTTA SANGA-SANGAIN KOULULLA

Avoimien ovien päivä

TIIVISTELMÄ

Katariina Korpela

Kasvatuskumppanuutta Sanga-Sangain koululla. Avoimien ovien päivä

44 sivua, 3 liitettä

Kevät 2020

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi (AMK)

Tämä opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena kehittämistyön projektina yhteistyössä vähävaraisten perheiden lapsille suunnatun koulun Sanga-Sangain kanssa. Sanga-Sangain koulu sijaitsee Nepalín pääkaupungissa Kathmandussa. Työn tavoitteena oli kehittää kasvatuskumppanuuden suhdetta yhteistyökoulun ja koulun oppilaiden huoltajien välillä. Toimiva kasvatuskumppanuussuhde ja koulun yhteistyö perheiden kanssa on merkittävässä asemassa lapsen koulunkäynnin sujumisen suhteen. Erityisesti nepalilaisessa kulttuurissa koulun keskeyttäminen on yleistä. Moni vähävaraisesta perheestä tuleva oppilas keskeyttää koulun töihin joutumisen vuoksi. Opinnäytetyön tarkoitus oli suunnitella, toteuttaa ja arvioida avoimien ovien päivä yhteistyökoululla. Koulun opettajat ja oppilaat olivat osallisia tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Avoimien ovien päivän tapahtuma on yksi tapa kehittää huoltajien ja koulun välistä kasvatuskumppanuutta. Kasvatuskumppanuuden lähtötilanne Sanga-Sangain koululla perustui vain kahteen huoltajien ja opettajien väliseen tapamiseen lukukauden aikana. Kasvatuskumppanuuden avulla voidaan lisätä huoltajien tietoisuutta koulutuksen tärkeydestä ja näin vähentää oppilaiden mahdollisuutta keskeyttää koulunkäynti. Opettajien ja oppilaiden osallisuus tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen vähensi kulttuurillisia ja kielellisiä haasteita sekä mahdollistaa tapahtuman mallinnuksen hyödyntämisen myös tulevaisuudessa.

Kulttuurisensitiivinen työote on merkittävässä asemassa vieraassa kulttuurissa työskenneltäessä. Avoimien ovien päivän tapahtuman suunnittelu alkoi lähtötilanteen kartoituksesta ja vieraaseen kulttuuriin tutustumisesta. Suunnitteluvaihe oli projektin pisin vaihe ja sijoittui keväälle 2019. Tapahtuma toteutettiin 11.6.2019, nepalilaisen koululukuvuoden alussa. Tapahtuma sujui suunnitelmien mukaisesti ja paikalle saapui odotettua enemmän huoltajia. Tapahtuman avulla luotiin merkittävä ensiaskel kasvatuskumppanuuden syntymiselle koulun ja huoltajien välille. Tapahtumasta kerätyn palautteen mukaan huoltajat kokivat tapahtuman erittäin mielenkiintoiseksi ja mieluiseksi. Koulun henkilökunta halusi ottaa avoimien ovien päivän toistuvaksi tapahtumaksi osaksi koululukuvuotta.

Asiasanat: kasvatuskumppanuus, osallisuus, kehitystyö, Nepal.

ABSTRACT

Katariina Korpela

Educational partnership in Sanga-Sangai School, Open Day for parents.

44 pages, 3 appendices

Spring 2020

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Social Services

Bachelor of Social Services

This thesis was an operational development project. This project was organized with Sanga-Sangai School in Nepal, a school for children from vulnerable families. The school of Sanga-Sangai is situated in Kathmandu, the capital city of Nepal. The aim of the project was to develop the educational partnership of the partner school and the students' families. An active relationship between families and the school is significant to the student's success in their studies. In Nepal, dropping out of school is a common occurrence. This occurs especially among students from vulnerable families. The families must withdraw their children from school because the children need to work. The purpose of this thesis was to plan, to execute and to evaluate an Open Day event for the parents of the Sanga-Sangai students. The teachers and students participated in the planning and executing of the Open Day event.

An educational relationship can be cultivated through events like the Open Day which can further encourage cooperation between the educational institution and the families. The only foundation that the families and the school had established prior to my arrival was having two parent-teacher conferences per year. Development of a strong educational partnership between families and the school could help to reduce student dropouts. Including the teachers and students in the planning and execution of the Open Day helped to reduce the cultural and linguistic barriers between myself and the teachers, students and parents. With the model that I used with them the school will be able to replicate the Open Day event in the future.

A culturally sensitive approach has an important role when working in other countries with rich cultural differences. Initially, observation was important to become acquainted with and understand the local culture before conducting any work. The planning period was the longest part of the project, which took a place during spring 2019. The event was held on the 11th of June at the beginning of the Nepalese school year. The Open Day allowed the school and the families to establish a positive educational relationship at the start of the year. Feedback was collected after the event. According to feedback from parents "the event was interesting and welcoming". The staff of Sanga-Sangai School expressed interest to organize the Open Day event again and include it in the school activities annually.

Keywords: Educational partnership, participation, development, Nepal

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 KEHITYSTYÖTÄ VIERAASSA KULTTUURISSA.....	6
2.1 Yhteistyössä Sanga-Sangain koulu.....	6
2.2 Kulttuurisensitiivisyys	7
2.3 Nepal	8
2.4 Vallitsevat uskonnot Nepalissa.....	9
2.5 Vähävaraisten perheiden tilanne Nepalissa.....	10
2.6 Nepalilainen koulujärjestelmä.....	11
3 KASVATUSKUMPPANUUDEN VAHVISTAMINEN	13
3.1 Kasvatuskumppanuus	13
3.2 Huoltajien ja koulun välinen kasvatuskumppanuus	13
3.3 Avoimien ovien päivä osana kasvatuskumppanuuden kehittämistä	15
3.4 Huoltajien ja koulun välinen kasvatuskumppanuus Sanga-Sangaissa.	16
4 OSALLISUUS KASVATUSKUMPPANUUDEN TAVOITTEENA	18
4.1 Osallisuus	18
4.2 Osallisuus osana kehitystyötä	19
4.3 Opettajien osallisuus kasvatuskumppanuuden vahvistamiseen.....	20
4.4 Oppilaiden huoltajien osallisuus koulunkäyntiin	21
4.5 Oppilaiden osallisuus	22
5 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TARKOITUS	23
6 AVOIMIEN OVIEN PÄIVÄ	24
6.1 Tapahtuman ideointi.....	24
6.2 Tapahtuman lähtötilanne.....	25
6.3 Käytännön suunnittelutyö.....	26
6.4 Tapahtuman aikataulu	28
6.5 Tapahtuman toteutus	29
7 AVOIMIEN OVIEN PÄIVÄN ARVIOINTI	31
7.1 Palaute huoltajilta	31
7.2 Palaute koulun henkilökunnalta	31
7.3 Itsearviointi tapahtuman onnistumisesta.....	33
8 POHDINTA.....	36
8.1 Projektin arviointia ja haasteet	36
8.2 Kehittämisideat	38
8.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	40
8.4 Ammatillinen kasvu opinnäytetyöprosessin aikana	42
LÄHTEET.....	45
LIITE 1. Kasvatuskumppanuuden lähtötilanne	49
LIITE 2. Kutsu avoimien ovien päivään	50
LIITE 3. Kuvia tapahtumasta	51

1 JOHDANTO

Koulun tehtävä on jakaa huoltajille tietoisuutta opiskelusta ja sen tärkeydestä. Kodin ja koulun yhteistyö on välttämätöntä lapsen koulutyön ja kokonaisvaltaisen terveen kasvun kannalta. Meillä Suomessa koulun ja kodin välisestä yhteistyöstä määritetään opetussuunnitelmassa. Huoltajille tulee tarjota mahdollisuuksia tutustua lapsensa koulun toimintaan ja olla osa tätä. (Opetushallitus 2014.) Maapallon toisella puolella asiat ovat toisin. Nepalissa vähävaraisten perheiden lapset lähetetään kouluun, koska koulu tarjoaa usein ilmaisen lounaan. Koulutuksen merkitys vähävaraisissa perheissä ei ole suuri. Usein vanhemmat ovat lukutaidottomia ja arkea määrittää ruuan riittävyys. Usein tyttölapset jäävät kotiin auttamaan kotitöissä ja poikalapset lähetetään tienaamaan rahaa, koulunkäynnin sijaan. (Unicef 2016, 9.)

Toimiva kasvatuskumppanuus koulun ja huoltajien välillä luo osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Jotta lasten tulevaisuuteen voitaisiin vaikuttaa, on vaikutettava lasten huoltajiin. Toimiva kasvatuskumppanuus on molemminpuolista ymmärrystä, luottavaisuutta ja yhteistyötä lasten tulevaisuuden parhaaksi. (Lämsä 2013, 50-53.) Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää Nepalín pääkaupungissa Kathmandussa sijaitsevan Sanga-Sangain koulun ja koulun oppilaiden huoltajien välistä kasvatuskumppanuutta. Sanga-Sangain koulu on suunnattu vähävaraisten perheiden lapsille ja toimii kansainvälisten järjestöjen ja yksityisten lahjoittajien tuella.

Yhtenä kasvatuskumppanuuden vahvistamisen keinona käytetään yhteisten tapahtumien järjestämistä oppilaiden huoltajille. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella, toteuttaa ja arvioida avoimien ovien päivä Sanga-Sangain koulun oppilaiden huoltajille kesäkuussa 2019. Avoimien ovien päivää ei ollut järjestetty koululla koskaan aikaisemmin. Tavoitteenani oli mallintaa avoimien ovien päivä vuosittain toistuvaksi tapahtumaksi osaksi koululukuvuotta. Jotta onnistuisin tapahtumassa mahdollisimman hyvin, otin tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen osallisiksi koulun opettajat ja oppilaat. Opettajien ja oppilaiden osallisuuden avulla myös pystyimme vähentämään kulttuurillisia ja

kielellisiä haasteita. Toteutin projektin työharjoitteluni yhteydessä keväällä 2019 Kathmandussa.

2 KEHITYSTYÖTÄ VIERAASSA KULTTUURISSA

Jotta projektissa onnistutaan mahdollisimman, on ennen käytännön työn aloittamista perehdyttävä kulttuuriin, jossa työ toteutetaan. Kulttuuriin tutustuminen vaatii tehokasta toimintaa, mielenkiintoa ja osallisuutta. Pelkkä tiedonhankinta ei riitä vaan tarvitaan enemmänkin kokonaisvaltaista ymmärrystä ja toimintaa. (Wallin 2013, 76.)

2.1 Yhteistyössä Sanga-Sangain koulu

Sanga-Sangain koulu sijaitsee Kathmandussa Nepalin pääkaupungissa alueella, jossa elävät vähävaraiset perheet ja suurin osa kaupungin muslimiväestöstä. Oppilaita koulussa on 45. Opettajia koululla työskentelee kolme, lisäksi koulun arjessa avustavat kansainväliset sekä paikalliset työharjoittelijat. Toiminnasta vastaa koulun rehtori. Koulu toimii kansainvälisten järjestöjen sekä yksityisten lahjoittajien tuella. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.1.2019.)

Koulun oppilaat ovat iältään 5–20-vuotiaita ja koulussa on kolme luokkatasoa: A, B ja C. Oppilaiden suoritettua luokan C sekä loppukokeet hyväksytysti heillä on mahdollisuus siirtyä tavalliseen julkiseen kouluun. Oppilaan siirtyessä julkiseen kouluun Sanga-Sangain koulu tukee oppilaan siirtymistä rahallisesti ja järjestää koulupaikan julkisesta koulusta. Koulun tavoitteena on valmistaa ja ohjata oppilaat julkisen koulun piiriin. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019.)

Koulun arkeen vaikuttaa oppilaiden uskonnollinen tausta. Suurin osa oppilaista tulee muslimiperheistä. Muslimiperheiden lisäksi osa oppilaista noudattaa hindulaista elämäntapaa. Oppilaiden perheet ovat hyvin vähävaraisia, eikä heillä ole varallisuutta laittaa lapsiaan julkiseen kouluun, jossa koulupuvut, kirjat ja loppukokeet ovat maksullisia. Suurin osa oppilaiden huoltajista ei ole käynyt kouluja, joten koulun merkitys ei oppilaiden perheissä ole suuri. Tiedonpuutteen takia koulun keskeyttäminen on yleistä oppilaiden keskuudessa. Oppilaat

saatetaan laittaa töihin koulun käynnin sijaan, mikäli perheen tilanne tätä vaatii. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.1.2019.)

Idea yhteistyöstä koulun kanssa syntyi kesän 2018 aikana vieraillessani koululla Kathmandussa. Keskustelimme koulun rehtorin kanssa mahdollisuudestani työskennellä koululla vapaaehtoisena vuoden 2019 aikana. Keskustelumme jälkeen päätin toteuttaa yhden harjoitteluistani Nepalissa ja samalla halusin kehittää koulun toimintaa kehitystehtävänä toteutettavan opinnäytetyön avulla.

2.2 Kulttuurisensitiivisyys

Kulttuurisensitiivisyydellä tarkoitetaan ammattilaisen käyttämiä vuorovaikutustaitoja, jotka perustuvat kulttuurilliseen kunnioitukseen. Kulttuurisensitiivisyys on tahtoa, kykyä ja herkkyyttä kunnioittaa eri taustoista tulevia ihmisiä.

Lähtökohtaisesti tulee kuitenkin huomioida, että jokainen asiakas nähdään yksilönä stereotyyppien sijaan. (Terveystieteiden tutkimuskeskus. Maahanmuutto ja kulttuurinen moniaisuus. Kulttuurisensitiivinen työote.)

Kulttuurisensitiivisessä työskentelyssä huomioidaan asiakkaan erilaiset elämäkokemukset ja vahvuudet, kunnioitetaan erilaisuutta, oletusten sijaan kysytään asiakkaalta hänen arvoistaan ja tavoistaan. Hyödynnetään mahdollisia kulttuuritulkkeja sekä ollaan kiinnostuneita erilaisista kulttuureista. Ammattilaisen kulttuurillinen kompetenssi muodostuu, kun omia kulttuurillisia arvoja ja tottumuksia peilataan toisen kulttuurin tottumuksiin ja arvoihin. (Terveystieteiden tutkimuskeskus. Maahanmuutto ja kulttuurinen moniaisuus. Kulttuurisensitiivinen työote.)

Toimiessa ohjaajana kehitystehtävässä tulee erityisesti huomioon ottaa tietyt arvolähtökohdat. Näitä ovat tasapuolisuus, stereotyyppisten tulkintojen ehkäiseminen, seksismin vastustaminen, yhteisön heikoimpien huomioiminen sekä vastuu yhteisöstä, jonka kanssa työskentelee. Nämä arvot toteutuvat työskentelytapojen ja tekniikoiden kautta. (Laitinen 2002, 77.) Ohjaustehtävissä on merkityksellistä ymmärtää myös yksilökeskeisen ja yhteisökeskeisen

kulttuurin eroavaisuudet. Erot nähdään muuan muassa siinä, että länsimaalaisessa yksilökeskeisessä kulttuurissa on tyypillistä keskustella ongelmista vieraan ihmisen kanssa. Vastaavasti aasialaisessa yhteisöllisessä kulttuurissa ongelmista puhutaan tutulle ihmiselle. Usein länsimaisessa kulttuurissa yksilökeskeisyys korostuu oman identiteetin pitämisenä erillisenä muista, kun taas esimerkiksi aasialaisessa yhteisöllisessä kulttuurissa oma identiteetti määräytyy koko yhteisön kautta. (Puukari & Korhonen 2013, 13.)

2.3 Nepal

Valtio sijaitsee maailman huipulla Himalajan vuoriston reunustamana. Viimeisten kymmenien vuosien aikana Nepal on onnistunut vähentämään maan äärimmäistä köyhyttä. Tärkeänä edistysaskeleena voidaan pitää vuonna 2015 uudistettua perustuslakia, joka on tärkeä askel maan demokratiakehityksessä. Kuitenkin kehitystä voimakkaasti hidastavana tekijänä voidaan pitää kansalaisten eriarvoisuutta. Yhä edelleen Nepal luetaan 20 köyhimmän maan joukkoon maailmassa. (Ulkoministeriö. Suomen kehitysyhteistyö Nepalissa 2019.)

Moniulotteisen köyhyysindeksin mukaan 44,2 % nepalilaisista on köyhydessä eläviä. Vakavasta köyhydestä väestöstä kärsii noin 20 %. Maan sisällä köyhyys on jakautunut epätasaisesti, maaseudulla asuvat ovat kaupunkilaisia huomattavasti köyhempiä. Noin 80 % maan väestöstä asuu muualla kuin kaupungeissa. (University of Oxford 2015, 3–4.)

Maassa puhutaan noin sataa eri kieltä, koulutus tapahtuu maan virallisella nepalin kielellä. Vain 44,2 % maan väestöstä puhuu äidinkielenään nepalin kieltä. Nepal jakautuu 125 erilaiseen etniseen ja kastiryhmään. Näiden ryhmien

heikoimmat ovat usein syrjäytyneimpiä ja köyhimpiä ihmisryhmiä, jotka jäävät myös kielitaidon puutteen vuoksi ilman koulutusta. (Unicef 2016, 2–3.)

2.4 Vallitsevat uskonnot Nepalissa

Kehitystyötä vieraassa kulttuurissa toteutettaessa tulee työtä tekevien olla tietoisia vallitsevasta uskonnosta ja sen vaikutteista kulttuuriin. Uskontojen ja niiden arvomaailman tuntemus luo edellytykset kestäväälle kehitykselle ja näin myös onnistuneelle yhteistyölle. (Heinonen 1997, 41.) Uskonto säätelee Nepalissa elämää monin eri tavoin ja on hyvin merkityksellisessä osassa nepalilaista kulttuuria. Pääuskonto maassa on hindulaisuus 81,3 %. Muita uskontoja maassa ovat buddhalaisuus 9 %, islam 4,4 %, kristinusko 1,4 %. (Ulkoministeriö. Suomen kehitysyhteistyö Nepalissa 2019.)

Hindut itse nimeävät hindulaisuutta mieluiten elämäntavaksi kuin uskonnoksi. Hindulaisuus on Intiasta lähtöisin oleva vanha uskonto. Itse hindulaiset pitävät tätä maailman vanhimpana uskontona. Hindulaisuus eroaa esimerkiksi kristityistä ja muslimeista siten että he eivät etsi moraalillisia oppeja kirjasta vaan usein heillä on monia eri jumalia. Hindulaisuudella ei myöskään koeta olevan perustajaa kuten monella muulla uskonnolla. Uskonnolle on ominaista syklinen maailmankuva, eli maailmankaikkeus on jatkuvasti katoavaa ja uudelleen syntyvää. Hindut eivät tavoittele iankaikkista elämää. (Lal & Van Loon 2005, 3–4.)

Hindulaisuuden perinteiden mukaan Nepalissa hallitsee kastijärjestelmä. Eri kasteja maassa on noin 125. Virallisesti kastijärjestelmä on kumottu jo vuonna 1962, mutta erityisesti maaseudulla se hallitsee yhä. Kastijärjestelmän ulkopuolelle jääminen on usein myös syy kouluttamattomuuteen ja syrjinnän kohteeksi joutumiseen yhteiskunnassa. Kastittomien eli dalitien lisäksi ulkopuolelle jäävät myös muihin uskontokuntiin kuuluvat. (Ulkoministeriö. Suomen kehitysyhteistyö Nepalissa 2019.)

Islamin uskon osuus Nepalissa on hyvin pieni 4,4 %. Maassa asuvista sunnamuslimeista 97 % asuu Terrain alueella Nepalin ja Intian rajalla. Loput 3 %

Kathmandun laaksossa. Muslimit kuuluvat maassa vähävaraisempien perheiden joukkoon ja heitä on pidetty maassa syrjittynä ihmisjoukkona. Aikuisten muslimien lukutaitoprosentti on 45 %, joka on alempi kuin kansallinen lukutaitoprosentti 59,62 %. (Gill 2018.) Vähävaraisissa muslimiperheissä lapset laitetaan usein enemmän töihin kuin kouluun. Erityisesti poikalapsien odotetaan menevän töihin ja antavan rahaa vanhemmilleen heti töihin päästyään. (Palva & Perho 2004, 20.)

Etnisen moninaisuuden alla islam levittäytyy moniin eri suuntauksiin. Muslimit itse tunnustavat kaksi islamin päähaaraa Šiialaisuuden ja Sunnalaisuuden. Sunnalaiset muodostavat islamilaisista enemmistön. Koraanin oppeja kutsutaan uskonnon opillisiksi peruspilareiksi, joihin kuuluu viidesti päivässä tapahtuva rukoilu ja Ramadan-paastokuun noudattaminen. (Sardar 2009; Heinonen 1997.)

2.5 Vähävaraisten perheiden tilanne Nepalissa

Erityisesti lapsiperheiden asema Nepalissa ei ole helppo. Lasten- ja naisten oikeuksien tilanne maassa on heikko ja köyhyys vaikuttaa perheiden arkeen huomattavasti. Vaikka vuonna 2015 uudistetun perustuslain yksi tavoite on ollut edistää tasa-arvoa ja erityisesti lasten- ja naisten oikeuksia, on näkymä silti yhä huono varsinkin alempiin kasteihin kuuluvien ja kastittomien perheiden suhteen. (Ulkoministeriö. Suomen kehitysyhteistyö Nepalissa.) Huono-osaisien perheiden vanhemmat työskentelevät suurimmaksi osaksi työtehtävissä joita on tarjolla, kuten räätäleinä, vihanneskauppiaina, suutareina, kantajina tai metalliromun kerääjinä. Näistä työtehtävistä saatu palkka on hyvin vähäistä ja työpäivät pitkiä. Vähävaraiset perheet asuvat usein slummialueilla itse rakennetuissa peltitaloissa tai kaupungissa vuokratuissa huoneissa, joissa samassa tilassa saattaa majoittua kymmenhenkinen perhe. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019; Raju Ghimire, henkilökohtainen tiedonanto 8.7.2019.)

Nepalissa erot köyhien ja rikkaiden välillä on hyvin suuria. Erityisesti alempiin kasteihin tai kastittomat kärsivät eniten esimerkiksi peruspalveluiden ja

työllistymismahdollisuuksien puutteista. Monen vähävaraisen perheen isä lähtee töihin kaupunkiin tai mahdollisuuksien salliessa ulkomaille. Miesten muuttoliike ajaa naisia ja lapsia entistä haavoittuvampaan asemaan. Naisten asema maassa on parantunut, mutta edelleen patriarkaalin yhteiskunta vaikuttaa naisten mahdollisuuksiin. Erityisesti vähävaraisissa perheissä naisen paikka on kotona ilman vaikutusmahdollisuuksia perheen päätöksiin tai elämään. (Kopra 2015, 8–7.)

2.6 Nepalilainen koulujärjestelmä

Nepalissa lapset aloittavat koulunkäynnin viisivuotiaana. Peruskouluksi luetaan maassa luokat 1–8 ja yläasteeksi/lukioksi luokat 9–12. Koulujärjestelmän uudistaminen alkoi vuonna 2016 ja yhä edelleen uusi järjestelmä ei ole kaikkialla maassa käytössä. Ensimmäisellä luokalla saattaa opiskella hyvinkin eri ikäisiä lapsia, sillä kouluun saatetaan saapua myös muutama vuosi myöhemmin. Noin 75 % peruskoulun aloittaneista suorittaa koulun loppuun. Viime vuosien aikana koulunsa loppuun suorittaneiden opiskelijoiden määrä on kasvanut. Tietoisuuden kasvu koulutuksen hyödyistä tulevaisuutta ajatellen on vaikuttanut tähän erityisesti kaupunkialueilla. Koulun loppuun suorittamiseen on vaikuttanut myös kohentunut tasa-arvo ja erityisesti tyttölasten aseman paraneminen. (Unicef 2016, 4–6.)

Julkiset peruskoulut maassa tarjoavat ilmaisen opetuksen. Opiskelusta yksityisessä koulussa, joissa opetus on englanninkielisistä peritään kallisarvoiset vuosimaksut. Opiskelu yksityisissä kouluissa on suosittua, sillä yksityisten koulujen oppilaat pärjäävät keskimääräisesti muita paremmin loppukokeessa. Tämä taas nostaa yksityisten koulujen suosiota, samalla lisäten eriarvoisuutta lasten keskuudessa. Kaikilla ei ole varaa osallistua edes julkisen koulun tuottamaan ilmaiseen opetukseen, sillä koulua varten tulee hankkia koulupuvut ja kustantaa kirjat. Myös loppukokeet ovat opiskelijoille maksullisia. (Unicef 2016.)

Oppilaiden poissaolot kouluissa ovat hyvin yleisiä, sillä köyhyys ajaa perheet laittamaan lapset ennemmin tienamaan elantoa kuin opiskelemaan. Noin 37

% 5–17 vuotiaista lapsista on pakotettuja lapsityöhön. Ilmaisen kouluaterian avulla moni kansainvälisen järjestön tukema koulu houkuttelee opiskelijoita saapumaan kouluun päivittäin. Tytöt lopettavat koulun useimmin kesken kuin pojat, etenkin maaseudulla. Tyttöjen odotetaan tekevän kotiaskareita ja yhä edelleen lapsiavioliitot ovat maassa yleisiä. Noin 37 % tytöistä avioituu ennen 18 vuoden ikää ja noin 10 % ennen kuin täyttävät 15 vuotta. Maaseuduilla pitkät välimatkat kodista kouluun johtavat monesti koulunkäynnin keskeyttämiin. (Unicef 2016, 6.)

3 KASVATUSKUMPPANUUDEN VAHVISTAMINEN

Kasvatuskumppanuuden käsite määrittää tässä opinnäytetyössä oppilaiden huoltajien ja yhteistyökoulun välisiä suhteita. Opinnäytetyöni tavoitteena on muodostaa ja tukea kasvatuskumppanuuden suhdetta yhteistyökoulun ja koulun oppilaiden huoltajien välillä.

3.1 Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuuden käsitteellä tarkoitetaan samanaikaisesti sekä ihmisten että instituution välistä vuorovaikutusta, mikä edistää lapsen kehitystä. Toimimaton kasvatuskumppanuus voi tuoda esiin sen, että lapsi jää kaikkien kehitysyhteisöiden väliin eikä tunne, että häntä tuetaan aidosti. (Lämsä 2013, 50–51.) Kekkonen (2012, 42) määrittää kasvatuskumppanuuden perustuvan yhteiseen toimintaan, jossa huoltajat toimivat lapsen elämän asiantuntijoina ja kasvattajat taas kasvatuksen tiedonlähteinä ja kasvatuksen- sekä hyvinvoinnin asiantuntijoina. Molemminpuolisen yhteistyön tavoitteena on kasvatuskumppanuus näiden kahden osapuolen välillä. Kasvatuskumppanuuden muodostumisesta ja kehittymisestä on vastuu henkilöstöllä.

Kasvatuskumppanuudessa tavoitellaan suhteita, joissa kokemukset kunnioittavista, kuulevista ja luottamusta luovista suhteista olisivat mahdollisia. Erityisen merkitykselliseksi tulevat tilanteet, kuten siirtymävaiheet sekä erilaiset elämän muutosvaiheet, joissa turvallisten ja luottamuksellisten suhteiden olemassaolo esimerkiksi kodin ja koulun välillä korostuu. (Kekkonen 2012, 52.)

3.2 Huoltajien ja koulun välinen kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuuden tavoitteena ja lähtökohtana on lapsen edun toteuttaminen. Lapsi on keskiössä ja suhde perustuu instituution ja huoltajien väliseen yhteiseen toimintaan lapsen parhaaksi. Kasvatuskumppanuus lähtee aina lapsen tarpeista. Tarkoituksena on, että lapsi oman elämänsä kokijana tulee

kokonaisvaltaisesti ymmärretyksi, nähdyksi ja kannatelluksi. (Kaskela & Kekkonen 2006, 17.)

Koulu ei pysty toimimaan täydessä vastuussa lapsen kasvatuksesta, sen sijaan tarvitaan koulun ja perheiden yhteistyötä eli kasvatuskumppanuutta (Lämsä 2013, 56). Kodin tuki koulutyötä kohtaan on ensiarvoisen tärkeää lapsen ollessa nuori. Koulun tehtävä on jakaa huoltajille tietoisuutta opiskelusta ja sen tärkeydestä. Kodin ja koulun yhteistyö on välttämätöntä, lapsen koulutyön ja kokonaisvaltaisen terveen kasvun kannalta. Vanhempien arvostus koulua kohtaan lisää oppilaiden oppimismotivaatiota. (Opetushallitus. Perusopetus. Kodin ja koulun välinen yhteistyö; Säävälä 2012.)

Meillä Suomessa kasvatuskumppanuudesta koulun ja huoltajien välillä määritellään opetussuunnitelmassa. Laatuksiteerit määrittävät näiden osapuolien yhteistyöstä, jonka tulee perustua molemminpuoliseen arvostukseen. Koulun tulee kehittää ja pitää yllä kasvatuskumppanuutta niin yhteisöllisellä kuin yksittäisellä tasolla. Yhteisöllisellä tasolla huoltajat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen sekä tukemaan koulun yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta. Yksilöllisellä yhteistyön tasolla huoltajat osallistuvat oppilaan kasvun ja kehittymisen tukemiseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014.)

Kasvatuskumppanuussuhteen muodostus painottuu erityisesti lapsen aloittaessa koulun. Alkuvaiheessa korostuu erityisesti huoltajan osallisuuden tunne siitä, että hän on osa lapsen kasvatusyhteisöä. Hyvän keskusteluympäristön syntyminen huoltajien ja työntekijöiden välille muodostuu kasvatuskumppanuuden alkuvaiheessa. Mitä parempi ja tasa-arvoisempi keskusteluyhteys tahojen väleille syntyy, sitä luottavaisempi olo on molempien osapuolien välillä. (Kaskela & Kekkonen 2006; Lämsä 2013.)

Kasvatuksen kulttuurilliset erot näkyvät työntekijöiden ja huoltajien kasvatustietoisuutena. Huoltajat ja työntekijät rakentavat yhteistä ymmärrystä lasten kasvatuspäämäärien, kasvatusten menetelmien, kasvatustarvojen ja kasvatuksellisen toiminnan, lapsi- ja ihmiskäsityksen pohjalta. (Kaskela & Kekkonen 2006, 28.) Erityisesti nepalilaisessa kulttuurissa kasvatukselliset kulttuurierot korostuvat. Opettajien käyttämät kasvatustimet saattavat erota huomattavasti

perheiden kasvatustapojista. Perheiden kasvatustapoihin vaikuttavat lähtökohteisesti eniten uskonnollisuus ja sen tuomat tavat kasvattaa ja toimia. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019; Raju Ghimire 8.7.2019.)

3.3 Avoimien ovien päivä osana kasvatuskumppanuuden kehittämistä

Avoimien ovien päivällä tarkoitetaan ennalta suunniteltua ja sovittua päivää, jolloin koulu toivottaa huoltajat tervetulleiksi tutustumaan koulun toimintaan tiettyinä ajankohtana. (Lämsä 2013, 111.) Suomessa koulun ja huoltajien välisten suhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen on osana opetussuunnitelmaa, jossa myös edellytetään oppilaan huoltajien mahdollisuutta päästä tutustumaan koulun toimintaan (Vanhempainliitto 2019).

Avoimien ovien päivän järjestäminen koululla on yksi hyvä tapa kehittää kasvatuskumppanuutta koulun ja huoltajien välillä. Avoimien ovien päivä voi sisältää tavalliseen koulun arkeen tutustumista tai järjestettyä toiminnallista yhteistyötä huoltajien kanssa. Avoimien ovien päivän ajankohta on syytä miettiä tarkasti, jotta mahdollisimman moni huoltaja pääsee saapumaan paikalle. Tapah-tuman sisältö ja tavoitteet tulee suunnitella huolellisesti ajoissa ja suunnittelu-työhön kannattaa osallistaa myös oppilaita tai vanhempainyhdistystä. Avoi-mien ovien päivän jälkeen on tärkeää kysyä päivään osallistuneilta huoltajilta palautetta päivän sisällöstä. (Karhuniemi 2013, 111.)

Suomessa avoimien ovien päivästä on kehitetty useita erilaisia versioita, kuten esimerkiksi isovanhempien päivä ja kodin ja koulun päivä. Kodin ja koulun päi-västä on tullut Suomessa valtakunnallinen tapahtuma, vuodesta 2011 lähtien. Tapahtuman tavoite on vahvistaa huoltajien ja koulun välistä kasvatuskump-panuutta ja tuoda huoltajat osallisiksi koulun toimintaan. Suomessa toteutetun

kyselyn tulosten perusteella perinteisten vanhempainiltojen sijaan kaivataan enemmän toiminnallisia tapahtumia. (Vanhempainliitto 2019.)

3.4 Huoltajien ja koulun välinen kasvatuskumppanuus Sanga-Sangaissa

Sanga-Sanagain koulun oppilaat ovat lähtöisin hyvin vähävaraisista perheistä. Lasten huoltajista lähes kaikki ovat kouluttamattomia ja työskentelevät rää-täleinä, vihannesmyyjinä sekä muissa matalapalkkaisissa töissä. Perheiden arkea määrittää eniten ruuan riittävyys ja arjesta selviytyminen. Koulutuksen tärkeys ei tällöin ole merkityksellisin seikka perheissä. (Rajesh Shani henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019.) Vain koulutuksen avulla perheiden lapsille voidaan taata parempi tulevaisuus, siksi koen tärkeäksi saada myös oppilaiden huoltajat ymmärtämään koulutuksen merkitystä lasten elämässä ja tulevaisuudessa. Ilman huoltajien ymmärrystä koulun tärkeydestä on lähes mahdotonta odottaa oppilailta kiinnostusta koulunkäyntiin.

Kasvatuskumppanuus ja yhteistyö perheiden ja koulun kanssa on nepalilaisessa kulttuurissa vierasta. Koulu ja perhe toimivat erillään, eikä yhteistyö ole tärkeässä osassa. Oppilaiden koulunkäynnistä vastaavat opettajat eivätkä vanhemmat ole tähän osallisia. (Rajesh Shani henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019.)

Sanga-Sangain koulun ja oppilaiden huoltajien välisen kasvatuskumppanuuden kehittämisen avulla on mahdollista edistää huoltajien tietämystä koulutuksen tärkeydestä. Mitä paremmin huoltajat ymmärtävät koulutuksen merkityksen, sitä enemmän he pystyvät tukemaan lapsiaan saavuttamaan paremman tulevaisuuden. Yhteistyön koulun ja huoltajien avulla voidaan ehkäistä koulunkäynnin keskeytymistä sekä edistää koulutuksen merkitystä oppilaiden sosiaalisesta taustasta huolimatta. Kasvatuskumppanuussuhteen muodostuminen koulun ja huoltajien välille edistää huoltajien ymmärrystä oppilaiden tarvitseman tuen tarvetta koulunkäynnin sujumisessa. Hyvä

kasvatuskumppanuussuhde madaltaa huoltajien kynnystä saapua koululle kysymään neuvoa tai kertomaan mahdollisista huolistaan.

Luottavainen suhde koulun ja perheen välillä helpottaa opettajien työskentelyä. Kun opettajat tuntevat oppilaiden taustaa he pystyvät ymmärtämään oppilaita paremmin. Tarpeen vaatiessa opettajien on helpompi lähestyä huoltajia kasvatuskumppanuussuhteen ollessa luottavainen ja avoin. Molemminpuolinen toimiva suhde korostuu erityisesti, mikäli opettajan tarvitsee lähestyä huoltajaa mahdollisen haastavan asian tiimoilta.

Kasvatuskumppanuuden suhteen avulla voidaan luoda myös huoltajien keskeistä yhteisöllisyyttä. Oppilaiden huoltajat eivät ole yhteistyökoululla vierailleet aikaisemmin samanaikaisesti. Nepalilaisessa kulttuurissa yhteisöllisyys korostuu, mutta oppilaiden huoltajien kesken tämä on uutta. Huoltajien yhteisöllisyyden muodostumisen avulla kehittyy myös kasvatuskumppanuuden suhde. Yhteisöllisyyden kehittyminen koulun ympärille tukee huoltajien osallisuutta oppilaiden koulunkäyntiin.

4 OSALLISUUS KASVATUSKUMPPANUUDEN TAVOITTEENA

Osallisuus oli merkittävässä asemassa koko opinnäytetyöprojektini suhteen, sillä osallisuuden avulla tuettiin kasvatuskumppanuuden vahvistumista, yhteisöllisyyden syntyä sekä vanhempien osallisuutta koulun arkeen. Osallisuus ilmeni myös opettajien ja oppilaiden osallisuutena tapahtuman toteuttamiseen.

4.1 Osallisuus

Osallisuus korostaa kahta suuntausta: henkilön osallistumista johonkin sekä samaan aikaan henkilön ulkoapäin tulevaa ohjaamista osallistumaan johonkin. Kuitenkin voidaan olettaa osallisuuden perustuvan osallistujan omilla ehdoilla toimivaan toimintaan. Osallistuminen ja osallistaminen käsitteet liittyvät vahvasti toisiinsa. Osallistuminen on mahdollisuuksien hyödyntämistä ja osallistaminen mahdollisuuksien tarjoamista. (Toikka & Rantanen 2006, 90.)

Osallisuus nähdään myös ilmiönä, joka voi toteutua henkilön suhteessa moniin erilaisiin yhteisöihin. Osallisuus on vastuun saamista ja kantamista toisten ja koko yhteisön toimintakyvystä. Osallisuutta voidaan edistää hyvin laajasti eri tasoilla. Osallisuuden edistäminen tapahtuu usein muun muassa mukana olemisella, mukaan kuulumisella, vaikuttamisella, yhteisöllisyydellä sekä voimaantumisenä. (Gretschel, Kiilakoski & Nivala 2012, 15.)

Suomalaisissa osallisuuden käsitteissä viitataan usein jo 70-luvulta lähtöisin oleviin osallisuuden hyvinvoinnin ulottuvuuksiin: having, loving, being. Hyvinvointi rakentuu (having) elintason mukaan, yhteisyysuhteiden (loving) ja itsensä toteuttamisen ja rakentamasta kokonaisuudesta. Osallisuudella on sidos kaikkiin näihin kolmeen hyvinvoinnin perspektiiviin. Kuuluminen yhteisöön (having) turvaa monien perustarpeiden kuten ruuan, juoman turvallisuuden ja lämmön tarpeiden tyydyttymisen. Ihmissuhteisiin liittyvät (loving) tarpeet täyttyvät yhteisöihin kuulumisen ja niiden elämään osallistumisen mahdollisuuksien kautta. Toimiminen ja mahdollisuudet vaikuttaa yhteisöjen jäsenenä liitetään taas hyvinvoinnin being-ulottuvuuteen. Jotta osallisuus toteutuisi on

huomioon otettava kaikki nämä kolme hyvinvoinnin kolme eri ulottuvuutta. (Al-lardt 1976, 10–11.)

4.2 Osallisuus osana kehitystyötä

Nykypäivänä osallisuuden merkitystä korostetaan kaikkialla. Länsimaissa osallistavasta kehitystyöstä on tullut näkyvä trendi-ilmiö. Osallistumisella on kaksi suuntaa. Kehittäjät osallistuvat konkreettiseen toimintaan sekä toimijat osallistuvat kehittämiseen. (Toikka & Rantanen 2006, 89.)

Osallisuuden teema on noussut hyvin merkittävään asemaan viime vuosien aikana myös kansainvälisessä kehitys- ja rauhantyössä. Länsimaissa osallisuutta korostetaan, mutta kun puhutaan osallisuudesta kehittyvien maiden kehitystyössä usein unohdetaan ottaa mukaan toimintaan paikalliset ihmiset. (Mac Ginty & Williams 2016, 96–97.) Laitinen (2002,10) määrittelee osallistumisen käsitteen kehitysyhteistyössä pyrkivän saamaan mukaan ne, joita osallisuus koskee, mutta jotka eivät mahdollisesti lähtisi mukaan ilman ulkopuolista rohkaisua. Kehitysyhteistyön toimivuus ei ole osoittautunut toimivaksi siten, että kohderyhmälle tarjotaan valmis palvelu. Tavoitteiden tuloksellisen saavuttamisen kannalta onkin tärkeää, että kohderyhmä osallistuu myös itse työhön. (Laitinen 2002, 19.)

Jotta osallistava kehitysyhteistyö toimisi, tarvitsee se motivoivia ohjaajia, joita Laitinen (2002, 54) kuvaa teoksessaan fasilitaattoreiksi. Näillä mahdollistajilla on suuri vaikutus, siihen miten projekti onnistuu ja etenee. Vaikka suunnitelma olisi teoriassa kuinka hyvä tahansa, saattaa se jäädä toimimattomaksi, mikäli ohjaaja ei ole hyvä. Fasilitaattorien tehtävä kehityshankkeissa on ohjata ja avustaa hankkeen etenemisessä sekä tukea osallisuutta ja tarkkailla ja valvoa hankkeen etenemistä. Parhaassa tapauksessa fasilitaattorit oleskelevat yhteisössä pidemmän aikaa, tutustuvat ihmisiin ja heidän elämäänsä. Luottamuksen rakentamiseen vaikuttaa usein yhteisössä vietetty aika.

Osallisuus on huomioitu Nepalissa tehtävässä kansainvälisessä kehitystyössä. Lähes kaikki maassa tehtävät kehityshankkeet perustuvat paikallisen

väen osallistamiseen. Usein länsimaista saapuvat hankekoordinaatit/ fasilitaattorit tulevat johtamaan ja kouluttamaan paikallista väkeä, mutta itse käytännön työn tekevät paikalliset itse. (Raju Ghimire, henkilökohtainen tiedonanto 8.7.2019.)

Kuten tässä luvussa aikaisemmin kirjoitan osallisuuden having-ulottuvuudesta, on huomioitava nepalilaisen elintason eroavan huomattavasti länsimaista elintasosta. Huoltajien osallisuuden kokemiseen vaikuttaa voimakkaasti paikallinen kulttuuri ja elintaso. Nepalilaisessa yhteiskunnassa osallisuuden kokemukset ovat uutta. Esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikuttamismahdollisuudet eivät kuulu alemmille kasteille tai kastittomille. Ihmisen elintaso määrittää yhteiskunnallista osallisuutta. Lisäksi patriarkaalinen yhteiskunta ohjaa perheissä miehet tekemään päätökset joihin naisten ja lasten kuuluu myöntyä.

4.3 Opettajien osallisuus kasvatuskumppanuuden vahvistamiseen

Projektkirjallisuudessa esitetään tärkeimpien sidosryhmien osallistumisen olevan ehtona tuloksellisuuteen. Monesti työntekijöiden osallistamista kehitystoimintaan voidaan perustella sillä, että heillä on eniten tietoa kehitettävästä toiminnasta. Työntekijöiden osallistamisen voidaan nähdä myös oikeutuksena päästä osallistumaan. (Toikko & Rantanen 2009, 90.) Työntekijöitä voidaan kannustaa osallistumaan tiedolla siitä, että he tulevat projektin aikana oppimaan uutta, mahdollisesti heidän työnlaatunsa paranee sekä oletus siitä että mahdollisiin käytännön pulmiin löydettäisiin uusia ratkaisuja. (Laitinen 2002, 66.)

Halusin osallistaa avoimien ovien päivän tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen koulun opettajat. Opettajat toimivat avoimien ovien päivän suunnittelussa hyvin merkityksellisessä asemassa arjen asiantuntijoina. Osallisuuden tavoitteena oli osallistujien oma oppiminen sekä tapahtuman onnistumisen maksimointi. Opettajien osallistaminen tapahtuman suunnitteluun korostui, sillä tapahtuma toteutettiin vieraassa kulttuurissa ja vieraalla kielellä. Opettajien osallistaminen tapahtuman suunnitteluun vähensi kulttuurillisia ja kielellisiä väärinymmärtämisen mahdollisuuksia. Lisäksi opinnäytetyön tavoitteena

oli tehdä tapahtumasta osa koulun vuosittaisia tapahtumia, joten opettajien osallistuminen tapahtuman suunnitteluun tuki heidän osaamistaan järjestää tapahtuma myös tulevaisuudessa onnistuneesti. Opettajien osallisuudella halusin myös vahvistaa opettajien omaa kokemusta mahdollisuudesta vaikuttaa ja osallistua.

4.4 Oppilaiden huoltajien osallisuus koulunkäyntiin

Osallisuus on osa kasvatuskumppanuuden suhdetta. Kasvatuskumppanuuden myötä kehittyi myös huoltajien osallisuus koulunkäyntiä kohtaan. Suomessa huoltajien osallisuus oppilaiden koulunkäynnin kehittämiseen määriteltiin peruskoulun opetussuunnitelmassa. Huoltajilla tulee olla oikeus vaikuttaa lastensa koulunkäyntiin ja sen suunnitteluun yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Vaikka huoltaja irrottautuu yhdessäolosta oppilaan kanssa koulupäivän ajaksi, on pääasiallinen vastuu oppilaan kasvatuksesta aina huoltajalla. Huoltajien kutsuminen osallisuuteen edellyttää aina opettajien vastavuoroisuutta ja aloitteellisuutta kasvatuskumppanuuden muodostamiseen. Huoltajien osallisuudessa korostuu kokemuksellisuus. Huoltajien tulee tuntea olevansa osa yhteisöä, jonka jäsen heidän lapsensa on. Osallisuus merkitsee huoltajille vastuun kantamista, vaikuttamismahdollisuuksia ja erityisesti sitoutumista. (Kaskela & Kekkonen 2006, 26–27.)

Sanga-Sangain koulussa oppilaiden koulunkäynnin kehittämistä vastaavat opettajat. Huoltajat eivät vaikuta lastensa koulunkäyntiin tai sen suunnitteluun. Huoltajien osallisuus käsittää oppilaiden kouluun ilmoittamisen ja oppilaiden henkilöpapereiden täyttämisen. Huoltajat ovat osallisia oppilaan koulunkäynnin suunnittelusta vasta opintojen loppuvaiheessa oppilaan mahdollisesti siirtymässä Sanga-Sangain koulusta julkiseen peruskouluun jatkamaan opiskeluaan. Tällöin huoltaja osallistuu loppupalaveriin, jossa opettaja keskustelee huoltajan kanssa siirtymisen toteutuksesta ja siihen saatavasta rahallisesta tuesta. (Rajesh Shani henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019.)

Tavoitteenani oli lisätä huoltajien osallisuutta oppilaiden koulunkäyntiin kasvatuskumppanuuden avulla. Huoltajien osallisuuden avulla Sanga-Sangain

koululla voitaisiin vähentää koulun keskeyttämisiä, lisätä tietoisuutta koulutuksen tärkeydestä ja parantaa oppilaiden mahdollisuutta saavuttaa parempi tulevaisuus.

4.5 Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallisuuden tukeminen kuuluu suomalaisen peruskoulun perusteisiin. Peruskoulun tehtävänä on kasvattaa oppilaista aktiivisia osallistuvia yhteiskunnan kansalaisia. (Opetushallitus 2004, 14.) Aktiivinen kansalainen onkin yksi kasvatustieteellinen kysymys ja koulu nähdään merkityksellisenä paikana oppia vaikuttamaan ja osallistumaan. Osallisuus ja osallistuminen koulu maailmassa tapahtuu aikuisten määrittämänä toimintana, mutta jo pelkästään oppilaan kouluun saapuminen luo osallisuutta. (Alanko 2010, 55.)

Nepalissa koulun opetussuunnitelma poikkeaa suomalaisesta opetussuunnitelmasta huomattavasti. Opetus peruskoulussa perustuu suurimmaksi osaksi ulkoa opettelemiseen ja asioiden toistamiseen. Sanga-Sangain koululla lukujärjestys koostuu nepalin kielestä, matematiikasta ja englannista. Kerran viikossa oppilaat opiskelevat luovia aineita kuten kuvaamataitoa tai käsitöitä/askartelua. Yhteistyötaitojen harjoittelu on opetuksessa uusin asia. Niitä harjoitellaan ryhmitöiden avulla. (Rajesh Shani, henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2019.)

Projektini tarkoituksena oli ottaa myös koulun oppilaat osallisiksi avoimien ovien päivän tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Oppilaiden osallisuuden avulla luotiin yhteisöllisyyttä ja tapahtumasta tuli yhteisöllinen projekti. Tapahtuma yhdisti kaikki tapahtumassa osallisina olevat oppilaat, huoltajat sekä koulun henkilökunnan. Yhteisöllisyyden avulla luotiin avointa ja luottavaista kumppanuutta kaikkien osapuolien välille. Oppilaiden osallisuuden avulla luotiin heille osallisuuden kokemusta. Heillä oli mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa, joka nepalilaisessa kulttuurissa on vierasta. Lisäksi oppilaiden osallisuus toi uusia toimintatapoja opetukseen sekä korosti oppilaiden merkityksellistä asemaa.

5 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TARKOITUS

Toteutin opinnäytetyöni toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tavoitteena oli vahvistaa Sanga-Sangain koulun sekä koulun oppilaiden huoltajien välistä kasvatuskumppanuutta. Kasvatuskumppanuutta vahvistettiin avoimien ovien päivän tapahtuman ja osallisuuden avulla.

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli suunnitella, toteuttaa ja arvioida avoimien ovien päivän tapahtuma Sanga-Sangain koululla Nepalín pääkaupungissa Kathmandussa. Vastaavanlaista avoimien ovien päivää ei oltu yhteistyökoululla toteutettu koskaan aikaisemmin. Tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen osallistui koulun henkilökunta sekä oppilaat. Koulun henkilökunnan sekä oppilaiden osallisuus tapahtuman toteuttamisessa vähensi kulttuurillisia ja kielellisiä haasteita sekä mahdollistaa tapahtuman hyödyntämisen myös tulevaisuudessa. Avoimien ovien päivästä oli tarkoitus tehdä vuosittain toistuva tapahtuma yhteistyökoulun koululukuvuoteen. Tapahtuma sijoittui koululukukauden alkuun, jolloin koulunkäynnin aloittivat myös uudet oppilaat.

Kehitystehtäväni tavoite ja tarkoitus oli hyvin ajankohtainen. Nepalissa peruskoulun opetussuunnitelmaa ja perusopetusta kehitetään jatkuvasti länsimaisien mallien mukaisiksi. Länsimaiset kehitysideoita ja mallit kiinnostavat paikallisia opetus- ja kasvatustyön parissa työskenteleviä. Erityisesti pienelle Sanga-Sangain koululle kehitystehtävä oli hyvin ajankohtainen. Aikaisempi yhteistyö huoltajien kanssa perustui vain kahteen tapaamiseen lukuvuoden aikana. Kasvatuskumppanuuden avulla voidaan parantaa perheiden tietämystä koulutuksen tärkeydestä ja ohjata oppilaita parempaa tulevaisuutta kohti.

6 AVOIMIEN OVIENTÄ PÄIVÄ

Tämän tapahtuman tavoite oli vahvistaa Sanga-Sangain koulun ja koulun oppilaiden huoltajien välistä kasvatuskumppanuutta. Työn tarkoitus oli järjestää koululla avoimien ovien päivä koulun oppilaiden huoltajille. Vastaavanlaista avoimien ovien päivää ei koululla ollut järjestetty koskaan aikaisemmin. Tapahtuman suunnitteluvaihe sijoittui aikavälille maaliskuu–kesäkuu 2019. Tapahtuman toteutimme 11.6.2019.

6.1 Tapahtuman ideointi

”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty” pätee myös tapahtuman toteuttamisessa. Suunnittelu-aika on tapahtuman järjestämisen pisin vaihe ja tähän kannattaa ottaa osalliseksi kaikki, joiden panostusta tapahtuman organisointiin tarvitaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 191.) Tapahtuman suunnittelu aloitetaan luomalla tapahtumalle tavoite, minkä jälkeen siirrytään kysymyksiin mitä, milloin ja kelle. (Catani 2017, 42.)

Tapahtuman ensimmäisen suunnittelutyön aloitin Suomessa tammikuussa 2019, jolloin päätin syventyä koulun ja oppilaiden huoltajien välisen kumppanuuden ja yhteistyön kehittämiseen. Loin alustavia tavoitteita ja suunnitelmia miten kehittää kasvatuskumppanuutta. Kuitenkin Suomessa suunnittelutyötä tehdessäni huomioin, että suunnitelmat saattavat vaihtua hyvinkin radikaalisti Nepaliin saavuttaessa. Suomessa tehtävässä suunnitteluvaiheessa olin yhteydessä yhteistyökoulun rehtoriin Rajesh Shaniin sähköpostin välityksellä.

Kulttuurillisten haasteiden kohtaamisen huomioiminen oli tärkeää jo suunnitteluvaiheessa. Koulun oppilaat tulevat muslimiperheistä sekä hinduperheistä, joissa molemmissa eletään uskonnon määräämien tapojen mukaisesti. Kuten aikaisemmin tässä opinnäytetyössä mainitsen, vieraassa kulttuurissa työskennellessä on tärkeää tutustua uskonnon ja kulttuurin tuomiin ominaisuuksiin jo

ennen kehitystyön aloittamista. Opettajien osallistamisella päivän suunniteluun ja toteutukseen pyrin vähentämään kulttuurillisia ja kielellisiä haasteita.

6.2 Tapahtuman lähtötilanne

Ennen käytännön suunnittelutyön aloittamista paikan päällä Kathmandussa selvitin kasvatuskumppanuuden lähtötilannetta haastatteleamalla koulun opettajia aiheen teemojen mukaisesti. Opettajat kertoivat viikkopalaverin yhteydessä, miten koulu ja huoltajat tekevät yhteistyötä ja miten huoltajien osallisuus näkyy oppilaiden koulunkäynnissä.

Opettajat kertoivat haastatteluissa koulun järjestävän tapaamisia huoltajien kanssa kaksi kertaa vuodessa sekä erillisen tapaamisen koulusta valmistuvien oppilaiden huoltajille. Tapaamisiin osallistuu huoltaja ja yksi opettajista. Tapaamisissa keskustellaan oppilaan koulumenestyksestä ja tulevaisuuden suunnitelmista sekä koulunkäynnin sujumisesta. Opettajat korostivat viimeisen tapaamisen ennen oppilaan mahdollista siirtymistä Sanga-Sangain koulusta julkiseen kouluun olevan usein tärkein huoltajille, sillä tapaamisessa sovitaan oppilaan saamasta rahallisesta tuesta koulunkäyntiä varten. Lisäksi opettajat kertoivat osan huoltajista olevan paljon aktiivisempia kuin toisten. Osa huoltajista ei osallistu tapaamisiin, kun taas osa osallistuu tapaamisiin hyvin mielellään. Moni huoltajista ei ollut vierailut koulurakennuksessa ollenkaan. Myös huomiota opettajien vastauksissa herätti miespuolisten huoltajien osallistuminen, hyvin usein tapaamisiin osallistuva huoltaja on perheen miespuolinen jäsen. Opettajat mainitsivat myös joutuvansa soittamaan useasti oppilaiden huoltajille ja pyytämään heitä saapumaan tapaamisiin.

Haastattelujen perusteella kasvatuskumppanuuden lähtötilanne perustui vain muutama tapaamiseen koululukukauden aikana. Muita huoltajille suunnattuja tapaamisia tai tapahtumia koululla ei oltu järjestetty koskaan aikaisemmin. Lisäksi aikaisemmat tapaamiset perustuivat vain huoltajien ja opettajan kahdenkeskisiin tapaamisiin. Huoltajien väliltä puuttui myös keskinäinen

yhteisöllisyys, vaikka yhteisöllisyys korostuu nepalilaisessa kulttuurissa. Muistio paikan päällä tehdystä haastattelusta nähtävissä liitteessä 1.

Kuten aikaisemmin tässä opinnäytetyössä on mainittu, kasvatuskumppanuus suhteen kehittyminen on erityisen tärkeässä mittakaavassa erityisesti oppilaiden aloittaessa koulun. Tällöin koulun ja huoltajien välinen suhde alkaa kehittyä ja ensimmäiset tapaamiset voidaan nähdä tärkeimpinä koko suhteen muodostumiselle. Kasvatuskumppanuus on yhteistyökoulussa uutta, mutta opettajat olivat erittäin kiinnostuneita kehittämään kumppanuutta huoltajien kanssa.

6.3 Käytännön suunnittelutyö

Tapahtuman käytännön suunnittelutyön toteutin Kathmandussa työharjoitteluni yhteydessä maaliskesäkuussa 2019. Suunnittelutyöhön osallistui minun lisäksi koulun kolme opettajaa, kaksi paikallista työharjoittelijaa sekä koulun oppilaat. Tapahtumaa suunniteltiin yhdessä viikoittain opettajien viikkopalaverien yhteydessä. Lopullinen suunnitelma päivästä hyväksyttiin koulun rehtorilla.

Tapahtumapaikka on erittäin merkittävässä osassa tapahtuman onnistumisen kannalta. Tapahtumapaikka tulee valita huolellisesti, joissain tapauksissa tapahtuman teeman mukaan tapahtumapaikka tulee järjestää organisaation omissa tiloissa, kuten esimerkiksi avoimien ovien päivä, jossa tapahtuman teemana on järjestäjän tiloihin tutustuminen. (Vallo & Häyrynen 2016, 167.) Valitsimme koulurakennuksen tapahtumapaikaksi. Tapahtuman yksi tavoitteista on saada oppilaiden huoltajat tutustumaan koulun tiloihin ja toimintaan. Tapahtuma-aika suuntautui koululukukauden alkuun, jolloin tapahtuman osallistujista monelle vierailu koululla oli ensimmäisiä ja koulurakennus täysin vieras. Tapahtuman aloitusajankohdaksi valitsimme keskipäivän, jotta mahdollisimman moni huoltaja pääsisi saapumaan paikalle. Lisäksi näin pystyimme

minimoimaan paikalle saapumista vaikeuttavia aamu- ja iltapäivän kaoottisia liikennemuutoksia.

Tapahtuman sisältö suunnitellaan tapahtuman kohderyhmä ja tavoite huomioiden. Tapahtuman teema ja halutut viestit tarkasti yhteen sovittaen. Tapahtuman teema kokoaa tapahtuman osat yhteen. Teema valitaan kohderyhmää ajatellen. (Vallo & Häyrynen 2016, 232–235.)

Suunnittelutyön aloitimme yhdessä opettajien kanssa miettimällä tapahtumalle teemaa. Avoimien ovien päivän teemaksi valitsimme oppilaiden hygienian tärkeyden. Osalla oppilaista oli tapana saapua kouluun hyvin likaisina ja opettajat joutuivat soittelemaan oppilaiden huoltajille muistuttaen heitä hygienian tärkeydestä.

Yksi opettajista valmisteli teemaan liittyvän tietoisuuskun, joka sisälsi tietoa päivittäisestä hygieniasta ja kuinka hygienia vaikuttaa terveyteen. Teeman mukaisesti tapahtumaan osallistuville huoltajille suunnittelimme annettaviksi pienet lahjoitukset, joiden kustannuksista vastasi pieni joukko yksityisiä lahjoittajia Suomesta. Lahjat sisälsivät: kynsileikkurit, hammastahnaa, saippuaa, kamppoja sekä laastareita.

Hygieniateeman lisäksi avoimien ovien päivänä halusimme korostaa opiskelun tärkeyttä ja poissaolojen vaikutusta opiskelun sujumiseen. Oppilaat tulevat hyvin vähävaraisista perheistä, joten myös poissaolot ja koulun keskeyttäminen olivat yleisiä oppilaiden keskuudessa. Koulutuksen tärkeydestä lupautui puhumaan koulun rehtori tervetuliaispuheensa yhteydessä.

Koulun oppilaat otettiin mukaan tapahtuman suunnitteluun ja yksi opettajista otti vastuulleen tanssiesitysten valmistelemisen. Nepalilaisen perinteen mukaan tanssiesitykset ovat aina osa juhlia. Oppilaista koottiin ryhmä, joka valmistautuivat esittämään kaksi tanssiesitystä tapahtuman alussa.

Koulurakennus on suurelle osalle huoltajista täysin vieras. Suunnittelimme tilojen esittelyn. Halusimme esitellä huoltajille koulun keittiön, jossa kouluruoka valmistetaan sekä uuden kirjaston. Keittiön esittelyn yhteydessä päätimme

puhua kouluruuan merkityksestä ja esitellä koulun keittäjäsiivoojan. Kirjaston esittelyn yhteydessä huoltajille suunniteltiin kerrottavan, miten kirjastoa hyödynnetään osana opetusta. Keittiön ja kirjaston esittelystä vastuun otti yksi opettajista ja kaksi oppilasta.

Kahteen muuhun luokkahuoneeseen suunnittelimme askartelunäyttelyn sekä valokuvanäyttelyn. Askartelunäyttelyyn keräsimme materiaalia menneiltä lukuvuosilta. Valokuvanäyttelyä varten valitsimme valokuvia ja teetimme yhteensä 150 valokuvaa edellisiltä lukuvuosilta. Näyttelyiden avulla halusimme kertoa huoltajille koulun tapahtumista, retkistä ja juhlista. Suurin osa heistä vieraili koululla ensimmäisiä kertoja, joten koulun tapahtumat eivät olleet heille entuudestaan tuttuja. Vastuun näyttelyiden esittelyistä otti kaksi opettajaa ja neljä oppilasta. Molempien näyttelyiden rakennustyöt suunnittelimme toteutettaviksi tapahtumaa edeltävänä iltana yhdessä opettajien kanssa.

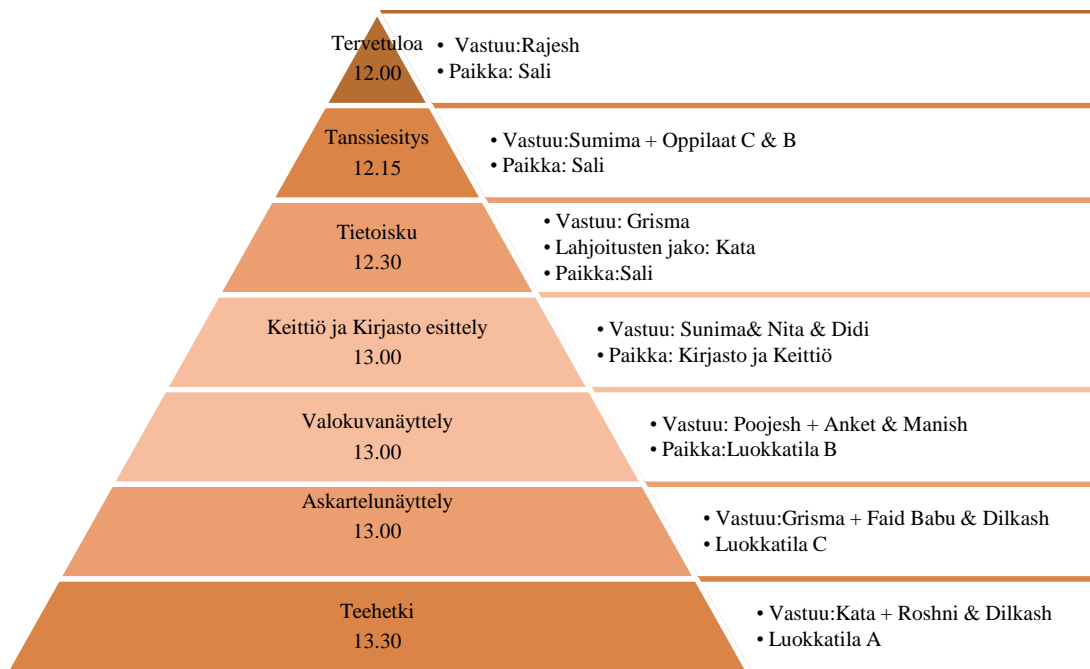
Suurimpaan luokkahuoneeseen suunnittelimme tarjoilut. Tarjoilujen valmistuksesta vastasi paikallinen yrittäjä, kehen loin yhteyden harjoitteluni aikana Kathmandussa. Hän halusi tukea avoimien ovien päivän toteutusta ja tarjota teehetkeemme leivoksia. Vastuu teehetkestä ja tarjoilujen huolehtimisesta yhdessä kahden oppilaan kanssa tuli minun vastuulleni.

Avoimien ovien päivän kutsut suunnittelimme ja valmistimme yhdessä oppilaiden kanssa. Jokainen luokka valmisti kutsut ja toimitti ne kotiin kaksi päivää ennen tapahtumaa. Lisäksi yksi opettajista soitti huoltajille ja kutsui heidät vielä puhelimitse. Näin yritimme varmistaa mahdollisimman monen huoltajan saapuvan paikalle. Kuva kutsusta nähtävissä liitteessä 2.

6.4 Tapahtuman aikataulu

Tapahtuma käsikirjoitetaan jo suunnitteluvaiheessa. Käsikirjoitus tapahtumasta alkaa vieraiden saapumisesta ja päättyy siihen, kun viimeinenkin vieras

on poistunut. Aikataulutettu tapahtumakäsikirjoitus on erinomainen työkalu kaikille tapahtumassa työskenteleville. (Catani 2016, 196.)

KUVIO 1. Tapahtuman aikataulu

Päivän aikataulun suunnittelimme yhdessä opettajien kanssa. Aikataulua suunniteltaessa jaoimme vastuualueet ja kävimme läpi kaikkien vastuualueet. Aikataulua tehdessämme otimme huomioon myöhästymisen mahdollisuuden. Nepalilaisessa kulttuurissa usein ihmiset saapuvat paikalle oletettua myöhemmin, joten odotimme näin tapahtuvan myös tulevassa tapahtumassamme.

6.5 Tapahtuman toteutus

Tapahtuma päivänä paikan päälle Sanga-Sangain koululle saapui yhteensä 15 huoltajaa. Suurin osa heistä oli naispuolisia perheiden äitejä ja yksi mieshenkilö. Kahdella huoltajista mukana oli alle kouluikäisiä lapsia. Tilaisuuteen osallistui koulun työntekijöistä lisäksi koulun kolme opettajaa, kaksi paikallista työharjoittelijaa, rehtori, keittäjäsiivooja sekä kolme koulun hallintoon kuuluvaa henkilöä.

Tapahtuma alkoi noin 45 minuuttia myöhässä, sillä suurin osa huoltajista saapui paikan päälle kutsussa mainittua aikaa myöhemmin. Kuitenkin tapahtuma

alkoi suunnitellun ohjelman mukaan rehtorin tervetuliaispuheella. Vieraille kerrottiin päivän sisällöstä ja rehtori esitteli koulun henkilökunnan, minut mukaan lukien. Tanssiesitykset hurmasivat huoltajat ja oppilaat saivat huikeat suosionosoitukset. Seuraavana oli vuorossa tietoisuus hygieniasta. Lisäksi tästä vastuussa ollut opettaja esitteli lahjoitukset ja olin mukana jakamassa hygieniapaketteja. Huoltajat olivat hyvin kiitollisia saamistaan lahjoituksista.

Ohjelman päätyttyä koulun salissa huoltajia pyydettiin siirtymään koulun keittiön ja kirjaston tiloihin. Molemmat tilat esiteltiin heille suunnitelman mukaisesti. Vastuussa olleet opettajat huolehtivat esittelyistä yhdessä oppilaiden kanssa. Valokuva- ja askartelunäyttelyyn huoltajat saivat tutustua omaan tahtiin. Molemmissa näyttelyissä oppaina toimivat vastuuopettajat sekä oppilaat. Valokuvanäyttelyssä vastuuopettaja kertoi huoltajille koulun arjesta ja juhlista, joista suurin osa kuvista koostui. Näyttelyihin tutustumisen jälkeen vuorossa oli tarjoiluista nauttiminen. Teehetken yhteydessä huoltajien välille muodostui paljon keskustelua ja tunnelma oli erittäin iloinen ja rentoutunut. Huoltajat esittivät paljon kysymyksiä opettajille, liittyen koulun arkeen ja lasten viihtymiseen. Kuvat näyttelyistä nähtävissä liitteessä 3.

Päivä päättyi huoltajien ja koulun henkilökunnan yhteiskuvaan koulun pihalla. Tapahtuman jälkeen opettajat kysyivät huoltajilta suullista palautetta tapahtumasta.

7 AVOIMIEN OVIEN PÄIVÄN ARVIOINTI

Tapahtuman arviointi alkaa jo tapahtumahetkellä, tulivatko kaikki kutsutut? Näyttääkö siltä, että kutsutut viihtyvät? Kuinka käytännön järjestelyt hoituivat? (Catani 2017, 130.) Palautetta tapahtumasta keräsimme tapahtumaan kutsu- tulta huoltajilta sekä koulun rehtorilta ja koulun hallintoon kuuluvilta henkilöiltä. Lisäksi arvioimme tapahtuman suunnittelua ja toteutusta yhdessä opettajien ja paikallisten työharjoittelijoiden kanssa.

7.1 Palaute huoltajilta

Opettajat kysyivät vanhempien mielipiteitä tapahtumasta heti tapahtuman pää- tyttyä suullisesti. Palautteen kirjallinen kysyminen oppilaiden huoltajilta todet- tiin mahdottomaksi, sillä kaikki heistä eivät osaa lukea tai ymmärrä kirjoitettua nepalin kieltä, äidinkielen ollessa jokin muu kuin nepali.

Huoltajat olivat innoissaan tapahtumasta ja erityisesti siitä, että pääsivät näke- mään koulun tiloja. Moni heistä oli innoissaan lapsiensa esittämästä tanssiesi- tyksestä ja kertoivat näkevänsä ensi kerran oman lapsen esiintymistä. Lahjoi- tuksena saadut hygieniapaketit olivat erittäin mieluinen yllätys ja he kertoivat esittelevänsä lahjan kotona. Valokuvanäyttely keräsi eniten kiitosta ja kiinnos- tusta huoltajilta. Jokainen huoltajista mainitsi tulevansa erittäin mieluusti pai- kan päälle myös ensi vuonna, mikäli tapahtuma järjestetään. Lisäksi huoltajat olivat hyvin innoissaan tavatessaan minut, sillä oppilaat olivat puhuneet kotona minusta.

7.2 Palaute koulun henkilökunnalta

Palautekeskustelu tapahtumassa työskentelevien kanssa on hyvä järjestää mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Onnistumisen arviointi on hyvä tehdä kirjallisesti, jotta saadaan dokumentoitua seuraavaa kertaa varten kaikki

missä onnistuttiin ja mitä olisi voinut tehdä toisin. (Vallo & Häyrynen 2016, 229.)

Kokonaisuudessaan koulun henkilökunnalta kerätty palaute koostui hyvin samantyyppisistä vastauksista. Kaikki olivat hyvin tyytyväisiä saapuneiden huoltajien määrään ja jokainen oli innokas toteuttamaan tapahtuman myös tulevina lukuvuosina. Opettajien kanssa pidimme palautekeskustelun heti tapahtuman jälkeen. Jokainen heistä oli tyytyväinen tapahtuman onnistumiseen. Erityisen tyytyväisiä opettajat olivat saapuneiden huoltajien määrän suhteen, sillä jokainen oli odottanut paikalle saapuvaksi huomattavasti vähemmän huoltajia. Moni odotetusti ei- niin aktiivinen huoltaja saapui paikalle ja opettajat olivat erityisen tyytyväisiä saatuamme myös heitä paikalle. Opettajat uskoivat, että tapahtuman avulla moni huoltaja tulee jatkossa mielellään koululle ja he ovat rohkeampia puhumaan opettajien kanssa, kun kynnyks on matalampi. ”Aiomme ehdottomasti ottaa tapahtuman osaksi koululukuvuotta ja toteuttaa tämän myös tulevaisuudessa vuosittain” yksi opettajista kommentoi. Opettajien mielestä tapahtuma oli loistava alku koululukuvuodelle ja huoltajien yhteinen tapaminen koettiin toimivaksi ideaksi. Opettajat mainitsivat yhteisen aloitustilaisuuden olleen hyvin onnistunut sekä valokuvanäyttelyn olleen erinomainen idea. Jokainen opettajista koki tapahtuman suunnittelun ja toteuttamisen erittäin mielekkääksi ja oppineensa paljon uusia asioita.

Koululla toimineet kaksi nepalilaista työharjoittelijaa kokivat tapahtuman hyvin mielenkiintoiseksi. Heidän mielestään tapahtuma oli uusi ja toimiva idea koululukuvuoteen. He olivat innoissaan päästessään osallisiksi tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Molemmat harjoittelijat kertoivat oppineensa tapahtumaprosessista.

Koulun johto oli hyvin kiitollinen tapahtuman onnistumisesta ja kaikesta työstä mitä teimme tapahtuman suhteen. ”Ansiostasi tapahtuma oli hyvin värikäs ja erityinen, pienine yksityiskohtineen” kuvaili koulun rehtori tapahtumaa palautekeskustelussa. Koulun rehtori oli myös kiinnostunut toteuttamaan tapahtuman tulevina lukuvuosina ja hyödyntämään tätä mallintamaani tapahtumaa esimerkkinä seuraavan järjestämisessä. Muut koulun hallitukseen kuuluvat henkilöt kiittelivät onnistuneesta tapahtumasta ja kertoivat olevansa hyvin

tyytyväisiä tapahtuman onnistumiseen ja erityisesti paikalle saapuneiden huoltajien odotettua suuremmasta lukumäärästä. Koulun johto esitti myös tyytyväisyytensä vanhempien ja koulun välisen yhteistyön paranemiseen tapahtuman jälkeen.

7.3 Itsearviointi tapahtuman onnistumisesta

Huolellisesti tehty suunnittelutyö korostui tapahtuman onnistumisessa. Tapahtuman rungon olimme suunnitelleet hyvin. Opettajien osallistaminen päivän suunnitteluun mahdollisti päivän onnistumisen ja tavoitteisiin pääsemisen. Lisäksi kolmen kuukauden työharjoitteluni koululla ennen tapahtumapäivää vaikutti päivän onnistumiseen ja yhteistyön laatuun opettajien ja oppilaiden kanssa, kulttuurillisista haasteista huolimatta.

Kasvatuskumppanuuden lähtötilanne koulun ja huoltajien välillä oli hyvin etäinen ja suurimmalle osalle huoltajista koulu ei ollut entuudestaan tuttu. Kuitenkin tapahtumaan osallistui 15 huoltajaa. Tapahtuman avulla pystyimme luomaan kasvatuskumppanuudelle hyvän lähtötilanteen ja huoltajat pääsivät tutustumaan kouluun sekä koulun henkilökuntaan. Kuten aikaisemmin tässä opinnäytetyössä mainitaan, on kasvatuskumppanuuden muodostumiselle erityisen tärkeää kumppanuuden alkuvaihe, jolloin koulun henkilökunta ja huoltajat tapaavat ensimmäisiä kertoja. Kasvatuskumppanuuden suhde alkaa muodostua ensimmäisten kohtaamisten perusteella.

Kasvatuskumppanuuden vahvistaminen koulun ja huoltajien välillä oli avoimien ovien päivän päätavoite. Saimme paikan päälle 15 huoltajaa, joka oli jo suuri saavutus, sillä odotimme kiinnostusta tapahtumaa kohtaan pienemmältä lukumäärältä huoltajia. Monelle huoltajalle vierailu koululla oli ensimmäinen, joten heille tapahtuma oli kasvatuskumppanuussuhteen muodostumisen ensimmäinen ja merkittävä askel.

Kolmen kuukauden harjoitteluni koululla näkyi opettajien osallistamisen onnistumisessa. Loimme opettajien kanssa toisiaan kunnioittavan ilmapiirin, jossa kommunikointi oli helppoa ja tasa-arvoista. Yhteistyö sujui hyvin ja tapahtuman

suunnittelu oli huomattavasti helpompaa, sillä olimme oppineet tuntemaan toisemme ja välillämme oli hyvä luottamussuhde. Tapahtuman suunnittelussa korostui kommunikoinnin toimivuus ja avoimuus. Puolin ja toisin uskalsimme antaa uusia ideoita ja pohtia niiden toimivuutta yhdessä.

Opettajien osallisuuden merkitys korostui myös opettajien innostuneisuutena järjestää tapahtuma myös tulevina lukuvuosina. He pääsivät kokemaan tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen, joka innosti heidät suunnittelemaan tapahtumaa jo seuraaville lukuvuosille. Oppilaiden ottaminen osalliseksi tapahtuman toteutukseen aiheutti aluksi haasteita. Opettajat olivat aluksi eri mieltä oppilaiden osallistamisesta. Heidän mielestään oppilaiden osallistaminen saattaisi aiheuttaa mahdollista epäonnistumista. He epäilivät, ettei oppilailta onnistuisi esimerkiksi näyttelyiden esitteleminen tai teehetkessä avustaminen. Lopulta onnistuin perustelemaan osallistamisen hyödyt ja opettajat suostuivat oppilaiden osallistumiseen

Tapahtuman ajankohtaa suunnitellessamme jouduimme vaihtamaan ajankohtaa hyvin lyhyellä varoitusajalla. Vain muutama viikko suunniteltua ajankohtaa ennemmin opettajat kertoivat, että suurin osa oppilaista lähtee viettämään muslimien juhlaa ramadania, Kathmandun ulkopuolelle. Tämä tarkoitti tapahtumalle hyvin vähäistä osallistujajoukkoa, sillä suurin osa oppilaista tuli muslimiperheistä. Viikkopalaverimme yhteydessä päätimme siirtää tapahtuman ajankohtaa kahdella viikolla eteenpäin. Kyseiseltä vastoinkäymiseltä olisi voitu välttyä, mikäli olisimme tutustuneet vielä paremmin islamin uskontoon liittyvien juhlapyhien ajankohtiin. Itse olisin voinut kyseenalaistaa enemmän tapahtuman ajankohtaa ja tarkentaa opettajilta, ettei mikään juhlapyhä osu suunnittelun ajankohdan kanssa samaan.

Eniten haasteita tapahtuman suunnittelussa syntyi hyvinkin erilaisesta priorisoinnista minun ja opettajien välillä. Opettajien huomio kiinnittyi usein hyvin erilaisiin asioihin kuin taas mitä itse pidin tärkeänä. Esimerkiksi valokuvien asettelu luokkahuoneeseen oli opettajille huomattavasti tärkeämmässä mitta-kaavassa kuin tapahtuman aikataulutuksen läpikäyminen. Syyinä erilaisiin

priorisointeihin on todennäköisesti erilainen työkuultuuri ja opettajien ensiker-
talaisuus vastaavanlaisen tapahtuman järjestämisessä.

Tapahtuma sujui kuitenkin suunnitelmien mukaan. Aikataulullisesti olimme
noin 45 minuuttia myöhässä suunnitellusta, sillä huoltajista suurin osa saapui
paikalle myöhässä ja tapahtuman aloitus viivästyi. Aikataulutuksen pettäminen
oli jo etukäteen otettu huomioon. Kuitenkin aikataulutuksen olisi voinut hoitaa
vielä paremmin kutsumalla vanhemmat aikaisemmin ja suunnitella tapahtu-
man aloituksesta erilaisen yhteisen aloituksen sijaan.

Eniten yllätystä herätti tapahtumaan saapuneiden huoltajien odotettua suu-
rempi lukumäärä. Odotimme paikan päälle noin 8–10 huoltajaa mutta paikalle
saapui 15 huoltajaa. Tästä olimme hyvin positiivisesti yllättyneitä. Koulun joh-
don paikalle saapuminen oli myös positiivinen yllätys minulle. Koulun hallituk-
seen kuuluvien henkilöiden osallistuminen merkitsi tapahtuman olleen heille
hyvin mielenkiintoinen ja he todella halusivat nähdä mistä oli kyse.

Näyttelyt ja tiloihin tutustuminen sujui onnistuneesti. Koulun pienet tilat aiheut-
tivat välillä hieman tungosta mutta jokainen osallistujista pääsi tutustumaan
näyttelyihin ja tunnelma oli hyvin eloisa.

Oppilaiden osallistaminen tapahtuman toteuttamiseen teki tapahtumasta koko
koulun yhteisen tapahtuman. Oppilaat olivat hyvin innoissaan tapahtumasta ja
tanssiesityksiä harjoiteltiin viikkoja aikaisemmin päivittäin. Oppilaiden osallis-
tuminen tapahtuman toteutukseen vahvisti perheiden käsitystä koulussa opi-
tuista asioista ja oppilaiden merkityksellisestä ja arvostetusta asemasta koulun
arjessa. Tapahtuman jälkeen myös opettajat olivat hyvin tyytyväisiä oppilaiden
osallisuuteen ja he mainitsivat useasti, kuinka hienosti esittelyt sujuivat jänni-
tyksistä huolimatta.

8 POHDINTA

Koen olevani erittäin onnekas, koska olen syntynyt Suomeen ja oikeutettu opiskelemaan länsimaisessa yhteiskunnassa. Suomessa koulutuksen merkitys on hyvin korkeassa asemassa ja yhteiskuntamme rakenteet tukevat koulutuksen tärkeyttä jo varhaiskasvatuksesta lähtien. Huoltajien osallisuus koulunkäyntiimme on meille itsestäänselvyys ja kasvatuskumppanuus osa koulujen arkea.

8.1 Projektin arviointia ja haasteet

Idean tästä opinnäytetyöprojektistä sain keväällä 2018 vieraillessani ensimmäisiä kertoja Sanga-Sangain koululla Kathmandussa. Halusin lähteä ideimaan koulun toimintaan liittyvää kehitystyötä, jossa voisin yhdistää sosionomin ammatillista osaamistani. Tulevana sosionomina minun tulee osata suunnitella, toteuttaa ja arvioida kehittämishankkeita sekä kyetä innovatiiviseen ongelmaratkaisuun. (Sosiaalialan AMK verkosto 2016, 1–2.) Koin tämän kehitystyön mahdollisuuden Sanga-Sangain koululla olevan minulle juuri oikeanlainen niin ammatillisen kasvuni kuin tulevaisuuden mielenkiintojeni mukaisesti. Lisäksi kehitysprojekti vieraassa kulttuurissa ja vieraalla kielellä työskentely vaati minulta myös epämukavuusalueelleni astumista.

Kuten tässä työssä aikaisemmin mainitsen, koulun ja huoltajien välinen kasvatuskumppanuus on meillä Suomessa hyvin tärkeä osa peruskoulujen opetussuunnitelmaa. Nepalissa vastaavanlaista opetussuunnitelmaa ei ole. Huoltajien rooli lasten koulunkäynnissä on hyvin pieni. Erityisesti kasvatuskumppanuuden olemattomuus korostuu vähävaraisten perheiden joukossa, kun suurin osa vanhemmista ei ymmärrä koulutuksen tärkeyttä. Kuitenkin maan koulutusjärjestelmää uudistetaan jatkuvasti ja kiinnostus erityisesti länsimaiseen tapaan toteuttaa opetusta ja koulutussuunnittelua on suuri paikallisten ammattilaisten keskuudessa. Koin yhteistyökumppanini mielenkiinnon koulun toiminnan kehittämistä kohtaan olevan hyvin voimakas ja heidän asenteensa uusien

tapojen oppimiseen ihailtavaa. Tämä lisäsi uskoani yhteistyössä onnistumiseen.

Keskusteltuani koulun henkilökunnan kanssa mietin erilaisia vaihtoehtoja toiminnalliselle kehitystyölle. Koin tärkeäksi kehittää yhteistyötä koulun ja oppilaiden huoltajien välillä. Oppilaat tulevat vähävaraisista perheistä ja perheiden tietämys koulutuksen tärkeydestä on hyvin vähäinen. Lisäämällä huoltajien tietoisuutta voidaan vaikuttaa myös oppilaiden tulevaisuuteen. Halusin myös tuoda koulun toimintaa jotain uutta ja jotain, jota he voivat mallintaa jatkossakin. Yhdistäessäni sosionomiopintojani, aikaisempaa työkokemustani tapahtumien suunnittelusta ja toteutuksesta sekä tämänhetkistä työtäni peruskoulussa sijaisopettajana loin idean huoltajille suunnatusta avoimien ovien päivän tapahtumasta.

Opinnäytetyöprosessini aikataulu, aihe ja toteutuspaikka muualla kuin Suomessa vaikuttivat siihen, että lähdin toteuttamaan projektia yksin. Aloitin työn suunnittelun luomalla itselleni tavoitteet ja aikataulun koko prosessille. Aikataulutus muodostui Nepalissa viettämäni ajan mukaisesti. Opinnäytetyöprojektin ohella toteutin myös sosionomiopintoihini kuuluvan kolmannen työharjoitteluni. Opinnäytetyöprosessi eteni aikataulun mukaisesti, ainoastaan tapahtuman toteutuksessa jouduimme muuttamaan aikataulua radikaalisti suunnittelusta poiketen, muslimien ramadanin vuoksi. Opinnäytetyöni kirjallinen arviointi sijoittui syksylle 2019.

Opinnäytetyötä toteuttaessani koin kulttuurierojen sekä kielimuurin aiheuttamia haasteita. Monet meille länsimaisille tavanomaiset työtavat ovat nepalilaisille hyvin outoja ja ajattelemme asioista hyvin eri tavoin. Tapahtumaa suunnitellessamme opettajat keskittyivät mieluummin muun muassa askartelunäytteen sisällön valitsemiseen kuin esimerkiksi tapahtuman aikataulun suunnitteluun ja läpikäymiseen. Oppilaiden osallisuus tapahtumaan aiheutti myös haastetta, sillä suurin osa opettajista oli sitä mieltä, ettei oppilaiden tulisi osallistua tapahtuman toteutukseen, sillä he saattaisivat tehdä virheitä. Kuitenkin usean selityskerran jälkeen sain opettajat ymmärtämään, että osallisuus tapahtumaan olisi erittäin hyödyllistä oppilaille itselleen. Paikallisessa kulttuurissa virheiden tekeminen koetaan suurena häpeänä eikä niinkään opettavina

vastoinkäymisinä, kuten meillä länsimaissa. Tämä aiheutti myös opettajien epäilykset. Kielelliset haasteet suunnitteluvaiheessa johtuivat suurelta osin käyttämistämme termeistä, jotka ymmärsimme eri tavalla, molempien osapuolien äidinkielen ollessa muu kuin englanti. Koin usein kirjallisen suunnittelun auttavan kielellisten haasteiden minimointiin. Kulttuurin tuomia haasteita olivat myös lukuisat juhlapyhät, joita Nepalissa vietetään. Monesti yhteinen suunnitteluajankohta paljastuikin juhlapyhäksi ja jouduimme siirtämään yhteisen suunnittelun ajankohtaa. Vaikka projekti toi eteeni paljon haasteita, silti jokainen onnistuminen antoi minulle intoa jaksaa kehittää työtä eteenpäin ja uskoa onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseen.

Ilman kolmen kuukauden harjoittelua koululla ei avoimien ovien päivän järjestäminen olisi onnistunut. Onnistunut päivä vaati ehdottomasti pitkän perehtymisen koulun arkeen, oppilaisiin ja näin myös heidän arkeen ja elämään. Kuten aikaisemmin tässä opinnäytetyössä mainitsen, toimiminen fasilitaattorina vaatii rauhallisen alun, jotta luotettava suhde yhteisön kanssa voi syntyä. Koin haastavaksi vieraassa kulttuurissa työskentelemisen ja tähän tarvitaan ehdottomasti sopeutumisaikaa.

Avoimien ovien päivän tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen tein yhteistyössä koko koulun kanssa. Osallisuus oli projektin voimavara ja kehitysuunta. Osallisuus tuki kasvatuskumppanuuden muodostumista huoltajien ja koulun välillä. Jokaisen osallistujan osallisuudella oli suuri merkitys. Varsinaisen suunnittelu ja toteutustyön tein yhdessä koulun opettajien kanssa, mutta kokonaisuudessaan tapahtuman onnistumiseen tarvittiin jokaisen osallisuutta, niin oppilaiden kuin huoltajienkin. Ilman onnistunutta osallisuutta ei koulun ja huoltajien välistä kasvatuskumppanuutta olisi päässyt kehittymään.

8.2 Kehittämisideat

Toteutin työni toiminnallisena opinnäytetyönä. Mikäli jatkossa tätä työtä halutaisiin kehittää, voisi aiheesta toteuttaa esimerkiksi laadullisen tutkimuksen

yhteistyökoulun kasvatuskumppanuuden tilasta ja vaikutuksesta koulun oppilaiden koulunkäyntiin.

Suunnittelin tapahtumalle rungon, jota koulun on mahdollista mallintaa tulevaisuudessakin, tapahtuman teemaa ja tavoitteita vaihtamalla. Tapahtuman vaihtoehtoisina teemoina voisi esimerkiksi käyttää, ekologisuuutta, kestäväää kehitystä, tasa-arvoa, lapsenoikeuksia, ravintotietoutta tai terveystietoa. Tämän tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen osallisina olivat opettajat. Jatkossa mahdollista myös luoda huoltajia osallistava tapahtuma. Osallistavassa tapahtumassa huoltajille voisi järjestää toimintaa, jossa he pääsisivät itse kokemaan ja oppimaan käytännössä. Käytännöllinen ja itse koettu oppiminen toimisi yhteisössä, jossa esimerkiksi lukutaidottomuus yleistä.

Sanga-Sangain koulu sijaitsee seudulla, jossa asuu paljon vähävaraisia perheitä. Avoimien ovien päivästä voisi myös toteuttaa koulun naapurustolle suunnatun tapahtuman, johon kaikki olisivat tervetulleita. Näin mahdollistuisi koulutuksen tärkeyden edistäminen sekä koulun tutuksi tuominen naapurustossa.

Avoimien ovien päivä olisi mahdollista toteuttaa myös koulun toimintaa tukeville organisaatioille ja yksityishenkilöille. Päivän avulla he pääsisivät tutustumaan koulun toimintaan ja tiloihin. Toteutus vahvistaisi suhteita koulun ja toiminnan tukijoiden välillä sekä lisäisi koulun toiminnan luotettavuutta.

Laajentamalla kutsuttujen henkilöiden listaa, avoimien ovien päivä voitaisiin suunnata uusille mahdollisille lahjoittajille. Tämän projektin aikana huomasin, että Kathmandussa uusien kontaktien luominen järjestötasolla oli helppoa. Kehitystyössä työskentelevät henkilöt olivat hyvin kiinnostuneita koulutukseen liittyvistä kysymyksistä ja projekteista sekä paikallisella että kansainvälisellä tasolla.

Tämä avoimien ovien päivä toteutettiin Nepalissa. Samaa ideaa ja vastaavia kehitysideoita voitaisiin toteuttaa myös muissa kehittyvissä maissa, joissa

koulutuksen edistäminen on alkuvaiheessa ja kasvatuskumppanuussuhteet eivät ole osa koulun arkea.

8.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Läpi opinnäytetyöprosessini on eettisyys ollut merkittävässä asemassa työn jokaisessa vaiheessa jo työn ideoinnista arviointivaiheeseen saakka. Toteutin työn vieraassa kulttuurissa, joka poikkeaa hyvin paljon länsimaalaisesta kulttuurista. Työn suunnitteluvaiheesta lähtien huomioin kulttuurisensitiivisyyden sekä kielen ja kulttuurin tuomat haasteet. Jotta mahdolliset kielen ja kulttuurin tuomat haasteet sain minimoitua, tutustuin ennalta nepalilaiseen kulttuuriin, yhteiskuntarakenteisiin ja maassa hallitseviin uskontoihin. Lisäksi olin aikaisemmin työskennellyt Nepalissa vapaaehtoisena ja tutustunut paikalliseen elämään, mikä madalsi kulttuurillisia eroavaisuuksia minun ja yhteistyökumppaneiden välillä.

Koko tapahtuman suunnittelin yhdessä avoimesti Sanga- Sangain koulun opettajien kanssa. Lisäksi jokaisen idean ja lopullisen suunnitelman tapahtumasta ja sen kulusta hyväksyin koulun rehtorilla. Suunnittelumme opettajien kanssa oli hyvin avointa ja tasavertaista. Ilmapiiri oli toisiamme arvostava ja kunnioittava. Mikäli vastaan tuli kielellisiä haasteita, käytimme aikaa toistemme ymmärtämiseen jokaisen asian yhteydessä. Opettajien osallisuus tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen vähensi kulttuurillisia haasteita ja lisäsi kulttuurisensitiivisyyttä. Kuten aikaisemmin mainitsen, on kehitystyötä tehdessä hyvä ottaa mukaan varsinaisia paikallisia asiantuntijoita.

Fasilitaattorina toimiminen ja yhteisöön tutustuminen kolmen kuukauden ajan helpotti kulttuurin ja kouluyhteisön työtapojen omaksumista. Kolmen kuukauden jakso yhteisössä helpotti myös kommunikointia ja ihmisten kohtaamista. Lisäksi koko harjoittelujaksoni ajan opiskelin nepalin kieltä, joten pystyin

kommunikoimaan myös hieman paikallisen kielen avulla. Kielitaito helpotti lähestyttävyyttä ja madalsi kulttuurillista kynnystä minun ja paikallisten välillä.

Opinnäytetyössä käytin relevantteja lähteitä ja materiaaleja, jotka olen valinnut huolellisesti ja arvioinut kriittisesti ennen käyttöä. Osa lähteistä perustuu paikan päällä Kathmandussa hankkimaani materiaaliin. Kathmandusta hankkimaani materiaali koostuu suurimmaksi osakseen keskusteluista, joita olen käyttänyt eri kehitystyötä tekevien järjestöjen työntekijöiden kanssa kesän 2019 aikana. Vierailin muun muassa suomalaisessa Felm, Suomen lähetysseurassa ja nepalilaisessa Voice of Children järjestön luona. Molempien vierailujen yhteydessä pääsin keskustelemaan järjestön koulutuksen edistämisestä vastaavien hankekoordinaattoreiden kanssa. Nämä tiedonannot koen relevanteiksi ja erittäin ajankohtaisiksi. Lisäksi paikallinen tieto tuo opinnäytetyöhöni luotettavuutta ja tukee työn kulttuurillisia kompetensseja. Tiedonantojen lisäksi olen käyttänyt lähteinä kansainvälisiä raportteja ja tutkimuksia, pyrkien valitsemaan aina mahdollisimman tuoreita materiaaleja. Työn aikana huomasin myös Kathmandussa paikan päällä saatujen tiedonantojen vastaavan hyvin yhdenmukaisesti kansainvälisten raporttien ja artikkeleiden antamia tiedonantoja. Keskeisiä käsitteitä kuten kasvatuskumppanuus ja osallisuus tarkastelen työssä suomalaisten lähteiden kautta. Suuri osa lähteistä perustuu varhaiskasvatuksen ja opetushallituksen käyttämiin materiaaleihin, jotka lisäävät työni teoriapohjan luotettavuutta.

Opinnäytetyöprosessini aikana huomioin, etteivät valitut käsitteet kuten kasvatuskumppanuus ja avoimien ovien päivä ole Nepalissa käytettyjä ja tunnettuja yleiskäsitteitä. Muun muassa Avoimien ovien päivän nimeksi päätimme yhdessä opettajien kanssa muuttaa; vanhempien tapaamiseksi, jotta se vastasi enemmän tarkoitustaan paikallisessa kulttuurissa ja antoi tutumman kuvan tapahtumaan osallistuville huoltajille.

Avoimien ovien päivän mallinnus sai ideansa Suomessa kouluissa toimivasta avoimien ovien päivästä. Avoimien ovien päivää koskevat materiaalit perustuvat Suomen kouluissa järjestettyihin avoimien ovien päivien ohjeistuksiin ja mallinnuksiin. Muokkaamalla näitä ohjeistuksia sopiviksi nepalilaiseen

kulttuuriin yhdessä koulun opettajien kanssa onnistuimme mallintamaan juuri oikeanlaisen tapahtuman kohderyhmällemme.

8.4 Ammatillinen kasvu opinnäytetyöprosessin aikana

Kulttuuriin perehtyminen ja kokonaisvaltaisen kuvan hallitseminen paikallisista yhteiskuntarakenteista olivat projektini alkuvaiheen tavoitteitani. Käytin paljon aikaa tutustuessani paikalliseen kulttuuriin, koulutusrakenteeseen, vähävaraisten perheiden elämään ja aloitin nepalin kielen opiskelun. Aikaisempi Nepalissa viettämäni aika helpotti kokonaisvaltaisen kuvan muodostamista ja kulttuurin sisäistämistä.

Opinnäytetyöprosessisani korostui merkittävästi työssäoppiminen. Vieraassa kulttuurissa tehtävä työ korosti kulttuurisensitiivisyyttä. Työ vaati sitoutumista ja kiinnostusta vieraassa kulttuurissa työskentelyyn sekä paikallisen elämän sisäistämiseen. Läpi koko prosessin minulta vaadittiin ehdotonta avoimuutta ja pitkäjänteisyyttä. Työn suunnitteluvaihe oli pisin vaihe, jossa pitkäjänteisyys ja omaan osaamiseen luottaminen olivat merkittävässä asemassa. Suunnitteluvaiheen aikana koin epäonnistumisia ja alamäkiä, jolloin prosessi tuntui junaavan vain paikoillaan. Välillä koin kehitettävien asioiden paljouden olevan uuvuttavaa. Tunsin että tehtävää olisi kymmeneksi vuodeksi muutamien kuukausien sijaan. Kuitenkin opin priorisoimaan ja ymmärsin pienen askeleen merkityksen. Jokainen pienikin askel on kohti kehitystä. Uskon tämän olevan hyvin yleistä kehitystehtäviä tekevien henkilöiden uran alkuvaiheessa.

Onnistunut työskentely monikulttuurisessa työyhteisössä vieraalla kielellä oli yksi tavoitteistani. Monikulttuurinen yhteistyö opettajien ja eri toimijoiden kanssa kasvatti ammatillista osaamistani prosessin aikana. Verkostojen luominen paikan päällä Kathmandussa sosiaalialan toimijoiden kanssa vahvisti ammatillista varmuuttani ja opin luottamaan osaamiseeni, kielitaitooni ja ammatilliseen tietotaitooni. Sain myös paljon positiivista palautetta muilta alan

toimijoilta kulttuurisensitiivisyydestäni ja palavasta kiinnostuksestani kehitystyötä kohtaan.

Opinnäytetyöprosessin kautta pääsin perehtymään kehityshankkeiden maailmaan ja sain kattavan kuvan kehityshankkeiden toteuttamisesta kehittyvissä maissa. Opinnäytetyöprojektin aikana paikan päällä Kathmandussa pääsin tutustumaan eri järjestöjen kehityshankkeisiin ja tapaamaan järjestöissä työskenteleviä henkilöitä, aineistoa kerätessäni. Tutustuin Suomen lähetysseuran projekteihin, St. Xavier's yliopiston sosiaalityön projektiin sekä Voice of Children järjestön toimintaan ja hankkeisiin. Vierailujen aikana opin paljon paikallisista sosiaalihuollon rakenteista ja kehityin analysoimaan kansainvälisellä tasolla kehityshankkeiden merkitystä. Näistä taidoista uskon hyötyväni myös tulevaisuudessa.

Kansainvälisten järjestötyöntekijöiden kanssa keskustellessani aloin myös miettimään hyvin kriittisesti kehitystyötä, jota me länsimaalaiset kehittyvissä maissa edistämme. Onko meidän tapamme kehittää ja ohjeistaa ainoa oikea? Mitä haittavaikutuksia länsimaisella kehitysrakenteella on? Tuhoammeko sillä samaan aikaan kohdemaan kulttuuria? Länsimaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakenne on koettu toimivaksi ja olemme etuoikeutettuja monessa asiassa. Kuitenkin tapamme toimia on vain yksi oppimamme tapa. Viedessämme länsimaisen yhteiskunnan toimintatapoja kehittyviin maihin muokkaamme samalla kohdemaan kulttuuria länsimaiseksi. Kehitystyö on mielestäni ehdottoman tärkeää, mutta koen että myös jokaisen kehitystyötä tekevän on hyvä tunnistaa työn mahdolliset haittapuolet. Sosionomin ammatillisten kompetenssien mukaisesti pyrin sisäistämään ja arvioimaan mahdollisia maan globaaleja haasteita, jotka vaikuttivat perheiden vähävaraisuuteen, kouluttamattomuuteen ja terveydentilaan ja täten muun muassa osallisuuden kokemiseen yhteiskunnassa ja arjessa. Tunsin oppivani näistä eniten itse työssä ja ihmisiä kohdattessani.

Kokonaisuudessaan opinnäytetyöprosessi mahdollisti minulle mahtavan työskäoppimisen monikulttuurisessa työyhteisössä. Koin kasvavani ammatillisesti, sekä henkisesti projektini aikana. Opin paljon itsestäni, omista vahvuuksistani ja heikkouksistani. Opin luottamaan itseeni vieraalla maaperällä ja huomasin

pitkäjänteisyyteni olevan merkityksellisessä asemassa kansainvälistä kehitysprojektia toteuttaessa. Prosessin aikana huomasin myös avoimuuteni ja ymmärrykseni eri kulttuureita kohtaan olevan ehdottoman vahvoja piirteitäni. Löysin myös itsestäni puolia, joita haluan jatkossa kehittää ja vahvistaa sekä luoda onnistuneita tuloksia mahdollisesti vastaavanlaisissa kehitysprojekteissa.

Tulevaisuudessa toiveenani on työskennellä mahdollisesti juuri Nepalissa tai vastaavassa kehittyvässä maassa kehitysprojektien parissa. Tämä opinnäytetyöprojekti antoi minulle yhden opettavaisimmista ja kasvattavimmista muistoista ja kokemuksista sekä rohkeutta jatkaa kohti unelmia. Uskon tämän projektin olevan minulle kokonaisuudessaan hyödyllinen voimavara tulevaisuuden työelämään. Yhteistyökoulun rehtoria lainatakseni: ”Nämä eivät ole hyvästit Nepalille, tämä on meidän yhteistyömme alku”.

LÄHTEET

- Alanko, A. (2010). Osallisuuden paikat koulussa. Teoksessa K. E. Kallio, A. Ritala-Koskinen, & N. Raitanen. (toim.) *Missä lapsuutta tehdään?* (s.55–70). Nuorisotutkimusverkosto ry. Helsinki: Yliopistopaino.
- Allardt, E. (1976). *Hyvinvoinnin ulottuvuuksia*. Porvoo: WSOY.
- Borenovic Dilas, D. (2018). Education in Nepal. World education news + reviews. Saatavilla <https://wenr.wes.org/2018/04/education-in-nepal>
- Catani, J. (2017). *Onnistunut yritystapahtuma. Järjestäjän käsikirja*. Helsinki: Alma Talent Pro.
- Falch, A. (5/2010). Women's Political Participation and Influence in Post-Conflict Burundi and Nepal. Peace Research Institute Oslo. Saatavilla <https://www.prio.org/utility/Download-File.ashx?id=394&type=publicationfile>
- Gretschel, A., Kiilakoski, T. & Nivala, E. (2012). Osallisuus, kansalaisuus, hyvinvointi. Teoksessa A. Gretschel & T. Kiilakoski. (toim.) *Demokratiaoppitunti. Lasten ja nuorten kunta 2010- luvun alussa*. (s. 9– 33). (Nuorisotutkimusverkosto julkaisuja 118.) Helsinki: Hakapaino.
- Gill, P. (30.1.2018). As Nepal Strives to Become More Inclusive, Are Muslims Being Left Behind? (WPR) World Politics Review. Saatavilla 10.2.2019 <https://www.worldpoliticsreview.com/articles/24085/as-nepal-strives-to-become-more-inclusive-are-muslims-being-left-behind>
- Heinonen, R, E. (1997). *Arvomuisti kehitysyhteistyössä. Kulttuurien kohtaamisen lähtökohtia*. Helsinki: Ulkoasiainministeriö.
- Karhuniemi, T. (2013). Yhteistyön muodot ja viestinnän välineet. Teoksessa A-L. Lämsä. (toim.) *Verkosto vahvaksi. Vuorovaikutus perheiden kanssa*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kaskela, M. & Kekkonen, M. (2006). *Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen*. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus.

- tutkimus- ja kehittämiskeskus. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Kekkonen, M. (2012). *Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoidon diskursiivisella näyttämöllä.* (Akateeminen väitöskirja, Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden yksikkö.) Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Kopra, T. (2015). Katsaus Nepaliin ja nuorten yhteiskunnalliseen asemaan Taustaselvitys Nepal-kampanjaa varten. Taksvärkki ry. Saatavilla <https://www.taksvarkki.fi/nepal2015/15/wp-content/uploads/2011/06/Nepal-taustaselvitys.pdf>
- Korhonen, V. & Puukari, S. (toim.) (2013). *Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö.* Juva: PS-kustannus.
- Laitinen, H. (2002). *Kenen ehdoilla? Osallistaminen kehitystyössä.* (Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen julkaisusarja 23) Helsinki: Kehitysyhteistyön palvelukeskus ry.
- Lal, V. & Van Loon, B. (2005). *Hindulaisuus vasta-alkajille ja edistyville.* Helsinki: Jalava.
- Lämsä, A-L. (toim.) (2013). *Verkosto Vahvaksi. Toimiva vuorovaikutus perheiden kanssa.* Jyväskylä: PS-kustannus.
- Mac Ginty R. & Williams A. (2016). *Conflict and Development.* (Toinen painos). London: Routledge.
- Ministry of foreign affairs. *Country Strategy for Development Cooperation Nepal 2016–2019.* Saatavilla https://um.fi/documents/35732/48132/country_strategy_for_development_cooperation_nepal_2016_2019/bb247b65-4ecc-df47-006d-363567ed0faa?t=1528711373905
- Ministry of Education. (2019). Nepal Education in Figures. Saatavilla 20.3.2019 <http://moe.gov.np/category/nepal-education-in-figures.html>
- Opetushallitus. (104/011/2014). Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Helsinki: Opetusministeriö. Sosiaali- ja terveysalan

- tutkimus- ja kehittämiskeskus lääninhallitukset. Saatavilla <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tiedot>
- Opetushallitus. (2019). Perusopetus. Kodin ja koulun välinen yhteistyö. Saatavilla 8.10.2019 <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kodin-ja-koulun-yhteistyö>
- Palva, H. & Pehko, I. (toim.) (2004). *Islamilainen kulttuuri*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.
- Sardar, Z. & Tuomi-Giddings, S. (2009). *Mihin uskovat muslimit?* Helsinki: Otava.
- Sosiaalialan AMK-verkosto 2016. Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit. Saatavilla 11.1.2020 <https://www.innokyla.fi/documents/1167850/5e8f1ef1-7a5b-4dfb-a629-0ea09dbfe904>
- Suomen Vanhempainliitto. (20.9.2019). Opetuksesta ja koulutuksesta käytävä aktiivisempaa vuoropuhelua kotien kanssa. Saatavilla <https://vanhempainliitto.fi/2019/09/20/opetuksesta-ja-koulusta-kaytava-aktiivisempaa-vuoropuhelua-kotien-kanssa/>
- Säävälä, M. (2012). Koti, Koulu ja maahan muuttaneiden lapset. Oppilashuolto ja vanhemmat hyvinvointia turvaamassa. (Väestöntutkimuslaitos Katsauksia E43/2012.) Helsinki: Väestöliitto.
- Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Maahanmuutto ja kulttuurinen moniaisuus. Kulttuurisensitiivinen työote. Saatavilla 22.11.2019 <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/tyon-tueksi/hyvia-kaytantoja/kulttuurisensitiivinen-tyoote>
- Toikko, T. & Rantanen, T. (2009). *Tutkimuksellinen kehittämistoiminta: näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon*. Tampere: Tampereen Yliopistopaino.
- Ulkoministeriö (2019). Suomen kehitysyhteistyö Nepalissa. Saatavilla <https://um.fi/kehitysyhteistyö-nepal>
- Unicef. (7/2016) Global Initiative on Out-of-School Children. Nepal country study. (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) Institute for Statistics.) Saatavilla <https://www.unicef.org/nepal/media/511/file/All%20Children%20In%20School%20.pdf>
- University of Oxford. (2017). Country Briefing 2017: Nepal. Oxford Poverty and Human Development Initiative (OPHI). Oxford Department

of International Development. Queen Elizabeth House, University of Oxford. Saatavilla <file:///C:/Users/K%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4/Downloads/NPL.pdf>

Vallo, H. & Häyrinen, E. (2016). *Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen*. Helsinki: Tietosanoma.

Vanhempainliitto (20.0.2019) Kodin ja koulun päivä. Konsepti. Saatavilla <https://kodinjakoulunpaiva.vanhempainliitto.fi/lisatiedot/artikkeli/>

Wallin, A. (2013). *Monikulttuuri osaaminen. Uudistuvan työyhteisön valttikortti*. (1. painos). Klaava Media/ Andalys Oy

LIITE 1. Kasvatuskumppanuuden lähtötilanne

Muistio, opettajien haastattelut 22.3.2019

Teemat: Kasvatuskumppanuus, miten se näkyy koulun arjessa, huoltajien kiinnostus, millaisia perheitä, eroavaisuudet perheiden välillä?

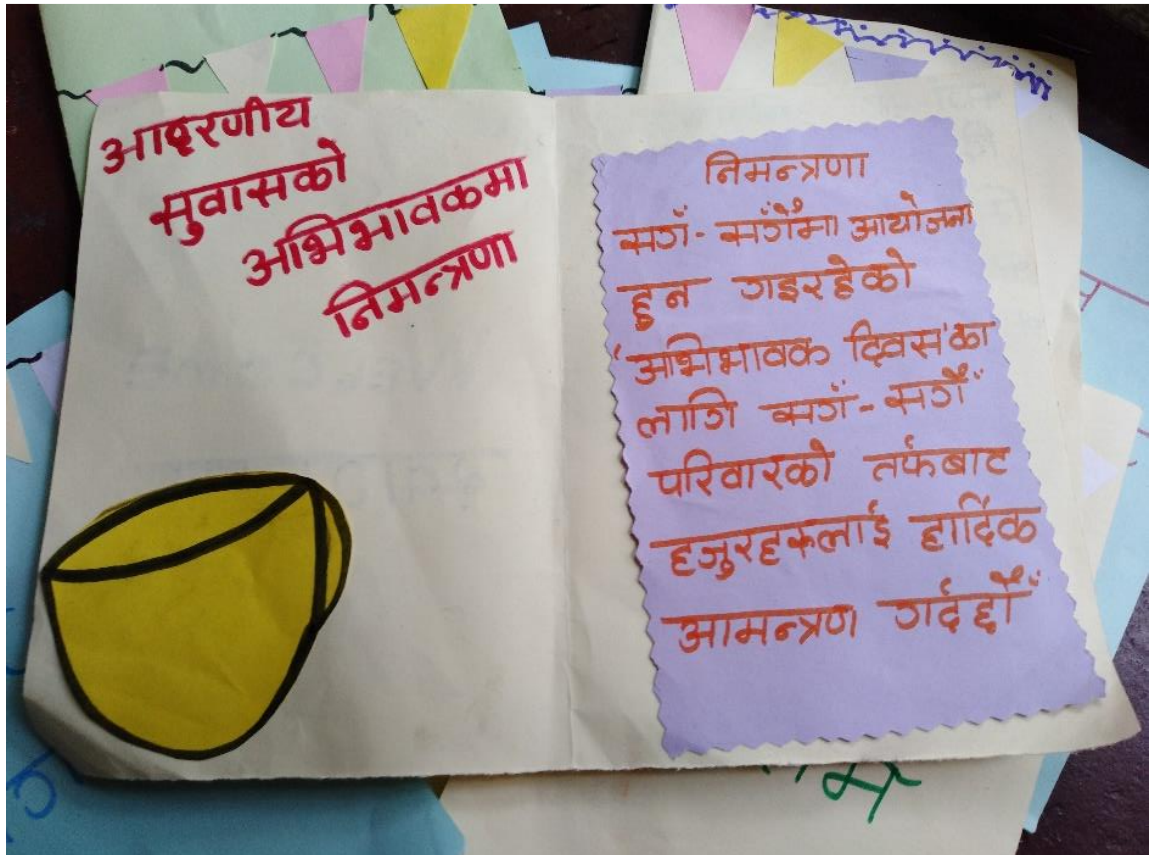
Mitä ja Milloin:

- Palaverit huoltajien kanssa noin kolme palaveria lukuvuoden aikana.
- Kouluun ilmoittautuminen, huoltajan ja opettajan tapaaminen
- Koulun päätösvaihe, palaveri huoltaja ja opettaja, tärkein palaveri sillä kyse oppilaan saamasta rahallisesta tuesta
- Paikka koulu
- Usein huoltaja perheen miespuolinen henkilö.
- Palaverin kesto noin puoli tuntia.

Huoltajat

- Osa huoltajista kiinnostuneempia kuin toiset
- Eivät tiedä koulusta tai mitä siellä tehdään
- Koulutuksen tärkeys ei ole selvillä sillä itse vanhemmat eivät ole kouluttautuneet
- Raha määrää eniten, joskus joudutaan muuttamaan kesken lukuvuoden takaisin maalle ja lasten koulut jäävät kesken.
- Jotkut vanhemmat osallistuvat vain, jos soittaa monta kertaa ja vaatii tulemaan paikalle

LIITE 2. Kutsu avoimien ovien päivään

Kuva 1. Kutsu huoltajille

Kutsun suomennos: Tervetuloa vanhempien tapaamiseen Sanga-Sangain koululle 11.6.2019 alkaen kello 12.00. Luvassa ohjelmaa ja tarjoilua. Terveisin Sanga-Sangain koulun väki.

LIITE 3. Kuvia tapahtumasta

Kuva 1. Tapahtuman valokuvanäyttely

Kuva 2. tapahtuman askartelunäyttely